

คู่มือ

การบริหารงาน
กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

Thai Women Empowerment Funds Management Handbook

สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
กรมการพัฒนาชุมชน
กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน จัดทำ “คู่มือการบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี Thai Women Empowerment Funds Management Handbook” เพื่อเป็นเครื่องมือเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี โดยมีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับนโยบายส่วนหนึ่งของกรมการพัฒนาชุมชนในการบริหารจัดการกองทุนชุมชนเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการบริหารโครงการ บริหารสัญญา และบริหารหนี้ แต่ในส่วน of กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีซึ่งเป็นกองทุนที่ส่วนราชการทั้งส่วนกลางและภูมิภาคเข้าไปดำเนินการเองทั้งหมดในรูปของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานซึ่งมีการบริหารงานกองทุนที่แตกต่างไปบ้าง โดยการบริหารงานกองทุนจะเป็นการบริหารงานกองทุนที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง ตั้งแต่การบริหารงานกองทุนก่อนสมาชิกเป็นหนี้ (Before Debt) การบริหารงานกองทุนขณะสมาชิกเป็นหนี้ (While in Debt) และการบริหารงานกองทุนหลังสมาชิกเป็นหนี้ค้างชำระ (After Debt)

คณะผู้จัดทำต้องขอขอบคุณผู้บริหารของสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีทุกท่านที่ให้ข้อมูลสาระสำคัญอันนำไปสู่การรวบรวมจัดทำคู่มือ และโดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี Thai Women Empowerment Funds Management Handbook จะเป็นประโยชน์แก่คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งคณะหรือเจ้าหน้าที่ผู้ติดตามและตรวจสอบการบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีสืบต่อไป

สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

มิถุนายน ๒๕๖๒

สารบัญ

	หน้า
บทนิยาม	๑
บทนำ	๔
ความเป็นมา	๔
วัตถุประสงค์ของกองทุน	๖
การจ่ายเงินของกองทุน	๗
การบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	๗
นโยบายการบริหารจัดการกองทุนกับการบริหารงานกองทุน	๘
บทที่ ๑ การบริหารโครงการ (การบริหารกองทุนก่อนเป็นหนี้)	๑๑
กระบวนการพิจารณาก่อนเป็นหนี้ (การได้มาของโครงการ)	๑๑
การให้เหตุผลในการอนุมัติโครงการ	๑๒
การใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาโครงการ	๑๓
การทำสัญญาภายหลังได้รับอนุมัติโครงการ	๑๓
การจัดเก็บสัญญาอย่างเป็นระบบ	๑๔
การโอนเงินให้กลุ่มสมาชิกภายหลังสัญญาสมบูรณ์	๑๔
การรับเงินโอนแล้วไม่สามารถดำเนินการตามโครงการได้	๑๔
การตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารงานกองทุนก่อนเป็นหนี้	๑๕
หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบการบริหารงานกองทุนก่อนเป็นหนี้	๑๖
บทที่ ๒ การบริหารสัญญา (การบริหารงานกองทุนขณะเป็นหนี้)	๑๗
สภาพเป็นหนี้ของกองทุน	๑๗
หนี้เงินและหนี้กระทำการ	๑๗
การติดตามและการรายงาน	๑๘
การตรวจสอบความถูกต้องของการบริหารงานกองทุนขณะเป็นหนี้	๑๘
บทที่ ๓ การบริหารหนี้ (การบริหารงานกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ)	๒๑
การบริหารงานกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ	๒๑
ขั้นตอนบริหารจัดการหนี้ค้างชำระก่อนดำเนินคดี	๒๒
การตรวจสอบความถูกต้องของการบริหารงานกองทุน	
ภายหลังเป็นหนี้ค้างชำระ	๒๔

	หน้า
บทที่ ๔ การดำเนินคดี	๒๖
การดำเนินคดีแพ่ง	๒๖
การไต่เถียงและประนีประนอมยอมความ	๒๘
การดำเนินคดีอาญา	๓๐
อายุความฟ้องคดีความผิดอันยอมความได้	๓๑
บทที่ ๕ มาตรการลดมูลค่าหนี้ค้ำชำระ	๓๒
เอกสาร : ตัวอย่างหนังสือขอขยายระยะเวลาชำระหนี้	
: ตัวอย่างหนังสือขอปลดหนี้ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	
รวมแบบตรวจสอบความถูกต้องการบริหารงานกองทุน	๓๖
- การตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารงานกองทุนก่อนเป็นหนี้	๓๖
- การตรวจสอบความถูกต้องของการบริหารงานกองทุนขณะเป็นหนี้	๓๗
- การตรวจสอบความถูกต้องของการบริหารงานกองทุน	๓๘
ภายหลังเป็นหนี้ค้ำชำระ	

นิยาม

“คู่มือการบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี” มีถ้อยคำที่มีความหมาย (:) โดยสรุป ดังนี้
พระราชบัญญัติ : พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ.2558

ข้อบังคับ : ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. ๒๕๕๙

กองทุน : กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน

การบริหารงานกองทุน : การบริหารจัดการกองทุนก่อนเป็นหนี้ ขณะเป็นหนี้ และหลังเป็นหนี้ค้ำชำระ

หนี้ : หนี้กองทุนอันเกิดจากสมาชิกกู้ยืมเงินและรวมถึงหนี้ที่เกิดจากการทุจริตเงินกองทุน

หนี้กองทุนเดิม : หนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินของกองทุนระหว่างปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙

หนี้กองทุนใหม่ : หนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินของกองทุนระหว่างปี ๒๕๖๐ จนถึงปัจจุบัน

หนี้ตามสัญญา : หนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน

หนี้ตามกฎหมาย : หนี้เกิดจากการทุจริต

หนี้ตามสัญญาเดิม : หนี้ที่เกิดจากสัญญากู้ยืมเงินระหว่างปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙

หนี้ตามสัญญาใหม่ : หนี้ที่เกิดจากสัญญากู้ยืมเงินตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ เป็นต้นมา

หนี้ค้ำชำระ : หนี้ถึงกำหนดชำระแล้วยังไม่ชำระหรือชำระไม่ครบ

การแจ้งเตือน : การแจ้งเตือนสมาชิกลูกหนี้ให้นำเงินมาชำระหนี้

การผัดนัด : การที่สมาชิกลูกหนี้ไม่ชำระหนี้หรือชำระหนี้ไม่ครบตามกำหนด

การผัดนัดกรณีทุจริต : ผู้เอาเงินไปโดยมิชอบถือว่าผู้นั้นทำละเมิดโดยผัดนัดตั้งแต่วันที่เอาเงินไป

ผลการผัดนัด : ผู้ผัดนัดต้องเสียดอกเบี้ยผัดนัดร้อยละ ๗.๕ บาท ต่อปีของเงินต้นหรือเงินที่เอาไปในกรณีทุจริต

ดอกเบี้ยตามสัญญา : ดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ในสัญญา

ดอกเบี้ยผัดนัด : ดอกเบี้ยในอัตราผัดนัดเกิดขึ้นหลังผัดนัดตามสัญญา หรือทุจริต

เบี้ยปรับ : จำนวนเงินที่กำหนดไว้ในสัญญาเมื่อลูกหนี้ผัดนัดต้องชดใช้ตามที่กำหนด ซึ่งเป็นคนละส่วนกับดอกเบี้ยผัดนัด

การขอผ่อนผัน : การขอขยายกำหนดเวลาชำระหนี้ออกไป

การรับสภาพหนี้ : การทำหนังสือยอมรับกับเจ้าหนี้ว่าตนเป็นหนี้ตามสัญญา

การปรับโครงสร้างหนี้ : การทำหนังสือขอผ่อนชำระหนี้ โดยเจ้าหนี้เอื้อประโยชน์ในการผ่อนชำระหนี้เท่าที่ทำได้

การผ่อนชำระหนี้ : การที่ลูกหนี้ไม่มีเงินชำระหนี้ทั้งหมด จึงผ่อนชำระหนี้เป็นงวด ๆ

การเพิกเฉย : การที่ลูกหนี้ไม่ยอมชำระหนี้

ลูกหนี้ร่วม : การที่ลูกหนี้ทุกคนต้องผูกพันจนกว่าหนี้นั้นจะถูกใช้คืนจนครบถ้วน

การยกยอก : การครอบครองเงินของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยแล้วทุจริต เบียดบังเงินนั้นไป

การฉ้อโกง : การหลอกลวงให้ได้ไปซึ่งเงินโดยทุจริต

ร้องทุกข์ : การแจ้งความร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด

พนักงานสอบสวน : เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ทำหน้าที่สอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐาน

พนักงานอัยการ : ข้าราชการผู้มีอำนาจดำเนินคดีฐานะทนายแผ่นดิน

คดียอมความได้ : คดีความผิดส่วนตัวตรงข้ามคดีอาญาแผ่นดินซึ่งยอมความไม่ได้

การถอนแจ้งความ : การถอนคำร้องทุกข์ตามกฎหมายใช้ได้เฉพาะคดียอมความได้

คดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญา : คดีอาญาที่เกิดความเสียหายกับทรัพย์สินตามกฎหมาย กำหนด ซึ่งเมื่อดำเนินคดีอาญาต้องเรียกร้องค่าเสียหายด้วย

การไต่สวนมูลฟ้อง : การนำคดีอาญาฟ้องต่อศาลโดยปกติถ้าไม่ใช่คดีที่พนักงานอัยการฟ้อง ศาลต้องให้มีการไต่สวนมูลฟ้องก่อน ว่าคดีนั้นมีมูลการกระทำความผิดหรือไม่

คณะกรรมการบริหาร : คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (คกส.)

คณะอนุกรรมการจังหวัด : คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ระดับจังหวัด (อกส.จ.)

คณะอนุกรรมการกรุงเทพมหานคร : คณะอนุกรรมการบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานคร (อกส.กทม.)

คณะทำงานขับเคลื่อนจังหวัด : คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จังหวัดที่คณะอนุกรรมการจังหวัดแต่งตั้ง

คณะทำงานขับเคลื่อนกรุงเทพมหานคร : คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานครที่คณะอนุกรรมการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง

คณะทำงานขับเคลื่อนเขต : คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเขตที่คณะอนุกรรมการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งมาจากตัวแทนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีชุมชน

คณะทำงานขับเคลื่อนตำบล/เทศบาล : คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล/เทศบาล ที่คณะอนุกรรมการอำเภอแต่งตั้ง

อาสาสมัครผู้ประสานงานชุมชน : อาสาสมัครผู้ประสานงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีชุมชนที่คณะอนุกรรมการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง

อาสาสมัครผู้ประสานงานหมู่บ้าน/ชุมชน : อาสาสมัครผู้ประสานงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีหมู่บ้าน/ชุมชน ที่คณะอนุกรรมการอำเภอแต่งตั้ง

คณะทำงานติดตามหนี้ : คณะทำงานติดตามหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครหรือคณะทำงานติดตามหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ ที่คณะอนุกรรมการจังหวัด/กทม.แต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ติดตามหนี้กองทุน

อธิบดี : อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

ผู้อำนวยการ : ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

ผู้ว่าราชการจังหวัด : หัวหน้าหน่วยราชการส่วนภูมิภาคที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัด

นายอำเภอ : หัวหน้าหน่วยราชการส่วนภูมิภาครองจากจังหวัด

พัฒนาการจังหวัด : หัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนา : ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาศักยภาพกองทุน ซึ่งทำหน้าที่เป็น

อนุกรรมการและเลขานุการคณะอนุกรรมการกรุงเทพมหานคร

พัฒนาการอำเภอ : หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน

พัฒนาการ : ข้าราชการส่วนภูมิภาค สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน ปฏิบัติภารกิจในท้องที่ตำบล

ข้าราชการ : ข้าราชการสังกัดกรมการพัฒนาชุมชนช่วยงานกองทุน

พนักงาน : พนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

ลูกจ้าง : ลูกจ้างชั่วคราวเงินนอกงบประมาณ ปฏิบัติงานตามโครงการ

สำนักงานกองทุน : สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน

สำนักงานเลขาฯ จังหวัด : สำนักงานเลขานุการคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนา
บทบาทสตรีระดับจังหวัด ตั้งอยู่ที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

สำนักงานเลขาฯ กทม. : สำนักงานเลขานุการคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนา
บทบาทสตรีกรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่ที่สำนักงานกองทุน กลุ่มพัฒนาศักยภาพกองทุน

สำนักงานเลขาฯ อำเภอ : สำนักงานเลขานุการคณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตาม
การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ ตั้งอยู่ที่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

บทนำ

๑. ความเป็นมา

“กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี” เป็นนโยบายของรัฐบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับและเสริมศักยภาพสตรีในทุกมิติ โดยนำศักยภาพและความแตกต่างระหว่างหญิงชาย ซึ่งนับว่าเป็นพลังสังคมอย่างหนึ่งที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ให้มีการนำมาใช้อย่างสร้างสรรค์รวมทั้งเพื่อพัฒนาและขยายศักยภาพบทบาทสตรีให้เป็นพลังทางสังคมที่เข้มแข็งสามารถช่วยนำพาและร่วมสร้างสังคมไปสู่ความเสมอภาคอย่างสร้างสรรค์ และมีสันติสุขอย่างเคียงบ่าเคียงไหล่กับผู้ชายสำหรับการดำเนินงานดังกล่าวมีความเป็นมา ดังนี้

เริ่มแรกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเดิมอยู่ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งระเบียบฯ ดังกล่าวเป็นความร่วมมือของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดทำขึ้นต่อมาในช่วงกลางปี ๒๕๕๕ สำนักนายกรัฐมนตรีได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๕ มอบให้อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนเป็นผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติ หลังจากนั้นการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้ดำเนินการภายใต้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีและอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนในฐานะผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติมาโดยตลอดจนกระทั่งมีการแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีให้สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติ (สภพส.) อยู่ภายใต้การบริหารของกรมการพัฒนาชุมชน และภายหลังคณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๘ เห็นชอบให้จัดตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีขึ้นใหม่ในกรมการพัฒนาชุมชน โดยได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ จำนวน ๑๐๐ ล้านบาท และเริ่มตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรมการพัฒนาชุมชนตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๘ โดยมีสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (สภส.) อยู่ภายใต้การบริหารของกรมการพัฒนาชุมชนเป็นต้นมา

ภายหลังคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ให้ควบรวมกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เข้ากับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของกรมการพัฒนาชุมชน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ซึ่งทำให้การบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน

เมื่อกล่าวโดยสรุปความเป็นมาของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจนถึงปัจจุบันแบ่งเป็น ๕ ระยะ ดังนี้

๑. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีภายใต้การดูแลของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีภายใต้การดูแลของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีโดยมีอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนเป็นผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติ
๓. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีภายใต้การดูแลของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีโดยมีอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนเป็นผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติและเฉพาะสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติอยู่ที่กรมการพัฒนาชุมชน
๔. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีถูกตั้งใหม่ที่กรมการพัฒนาชุมชน
๕. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีภายใต้การดูแลของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีถูกควบรวมกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของกรมการพัฒนาชุมชน

เมื่อการควบรวมดังกล่าวเป็นผลจากมติคณะรัฐมนตรีและพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ.๒๕๕๘ ทำให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน **ต้องรับโอนภาระหนี้สินของกองทุนเดิมมาบริหารจัดการในกองทุนใหม่** ซึ่ง ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ปรากฏว่ากองทุนเดิมมีหนี้ค้างชำระอยู่ประมาณ ๒,๗๐๐ กว่าล้านบาท ดังนั้นจึงเป็นที่มาของการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระ ภายใต้การบริหารจัดการของคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ รวมทั้งคณะทำงานขับเคลื่อนชุดต่าง ๆ ในแต่ละระดับตามกฎหมายข้อบังคับในปัจจุบัน

.....
* พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ.๒๕๕๘

มาตรา ๔๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้รวมทุนหมุนเวียนใด ให้มีผลเป็นการโอนทรัพย์สินหนี้สิน ภาระผูกพัน สิทธิหน้าที่ พนักงานและลูกจ้างของทุนหมุนเวียนเดิมไปเป็นของทุนหมุนเวียนที่คงอยู่ภายหลังการรวมทุนหมุนเวียนหรือของทุนหมุนเวียนใหม่ เว้นแต่ในกรณีที่ทุนหมุนเวียนใดจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายเฉพาะ ให้ดำเนินการยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อรวมทุนหมุนเวียนนั้น

๒. วัตถุประสงค์ของกองทุน*

๑. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำ ในการสร้างโอกาสให้สตรีเข้าถึงแหล่งเงินทุน สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเสริมสร้างความเข้มแข็ง ทางด้านเศรษฐกิจให้แก่สตรีและองค์กรของสตรี

๒. เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการส่งเสริมบทบาทและพัฒนาศักยภาพสตรีและเครือข่ายสตรี ในการเฝ้าระวังดูแลและแก้ไขปัญหาของสตรี การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรี นำไปสู่การสร้างสวัสดิภาพ หรือสวัสดิการเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของสตรีและ ผู้ด้อยโอกาสอื่นๆ ในสังคม

๓. เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมในการพัฒนาบทบาทสตรี การสร้างภาวะผู้นำ การพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านสังคมให้แก่สตรี และองค์กรของสตรี

๔. เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนโครงการอื่น ๆ ที่เป็นการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสตรี ตามที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร

ข้อสังเกต : การพิจารณาเห็นชอบหรืออนุมัติเงินกองทุนเพื่อจ่ายให้แก่สมาชิก ตามโครงการต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี หากไม่เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ต้องเรียกเงินดังกล่าวคืนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีทันที เพราะเป็น การจ่ายเงินและรับเงิน *โดยมิชอบตามกฎหมายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี*

* ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ.๒๕๕๙

ข้อ ๑๙ การใช้จ่ายเงินของกองทุนให้เป็นไปเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนหรือแหล่งเงินทุนตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

(๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและบริหารกองทุน

การจ่ายเงินตาม (๑) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

๓. การใช้จ่ายเงินกองทุน*

การใช้จ่ายเงินของกองทุนให้เป็นไปเพื่อกิจการ เพียง ๒ กรณี เท่านั้น ได้แก่

- (๑) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนหรือแหล่งเงินทุนตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
- (๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและบริหารกองทุน

การจ่ายเงินตาม (๑) ได้แก่ การใช้จ่ายเงินเพื่อให้กู้ยืม และการใช้จ่ายเงินเพื่อเป็นเงินทุนอุดหนุน

การจ่ายเงินตาม (๒) ต้องตามรายการในแผนการดำเนินงานประจำปีซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีและกระทรวงการคลัง

๔. การบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (Thai Women Empowerment Fund Management)

ถ้าหากเปรียบกองทุนเป็นบริษัทที่ทำการค้าธุรกิจอย่างหนึ่ง สินค้าสำคัญที่ทางบริษัทส่งไปในท้องตลาด ได้แก่ เงินที่ให้สมาชิกกู้ยืม สินค้าเงินกู้ยืมจึงมีกระบวนการเป็นวัฏจักร ลักษณะให้สมาชิกกู้ยืมเงิน นำเงินไปใช้ และใช้เงินคืน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า การบริหารงานกองทุนโดยหลักคือการบริหารจัดการเงินกองทุนที่เรียกว่า “หนี้” อาจแบ่งเป็น ๓ ระยะ ได้แก่

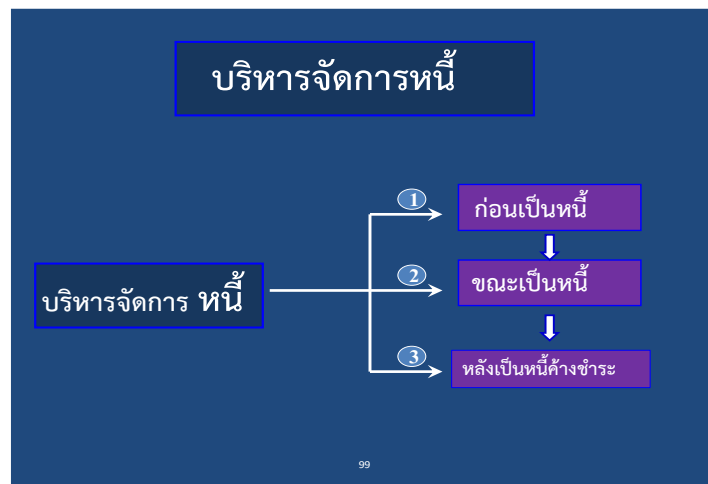
- (๑) การบริหารงานกองทุนก่อนเป็นหนี้ (ก่อนเป็นหนี้ : Before Debt)
- (๒) การบริหารงานกองทุนขณะเป็นหนี้ (ขณะเป็นหนี้ : While in Debt)
- (๓) การบริหารงานกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ (หลังเป็นหนี้ค้างชำระ : After Debt)

* ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ.๒๕๕๙

ข้อ ๑๙ การใช้จ่ายเงินของกองทุนให้เป็นไปเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนหรือแหล่งเงินทุนตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
- (๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและบริหารกองทุน

การจ่ายเงินตาม (๑) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ปัญหาสำคัญของการบริหารงานกองทุนในปัจจุบันหนี้เป็นหนี้ค้างชำระที่ยึดเอื้อมาจากกองทุนเดิม จำนวน ๒,๗๐๐ กว่าล้านบาท แต่เมื่อกรมเข้ามาดูแลกองทุนปรากฏว่าไม่มีเพียงหนี้กองทุนเดิมที่เป็นปัญหาเท่านั้น กลับมีหนี้ค้างชำระเกิดขึ้นกับกองทุนใหม่ ดังนั้น ย่อมแสดงว่าการบริหารงานกองทุนใหม่ตั้งแต่ก่อนเป็นหนี้ ขณะเป็นหนี้ น่าจะมีปัญหา ด้วยเหตุดังกล่าว จึงต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการก่อนเป็นหนี้ และขณะเป็นหนี้ ควบคู่ไปกับการบริหารงานกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจน ซึ่งจะได้กล่าวในลำดับถัดไป

๕. นโยบายการบริหารจัดการกองทุนกับการบริหารงานกองทุน

ดังที่กล่าวมาข้างต้นว่า การบริหารงานกองทุนมีความสอดคล้องกับนโยบายกรมฯ ในเรื่องการบริหารจัดการกองทุนชุมชนเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการบริหารโครงการ บริหารสัญญา และบริหารหนี้ โดยอาจแสดงเป็นตารางเปรียบเทียบ ดังนี้

กระบวนการ	นโยบายบริหารกองทุนชุมชน	การบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
๑	การบริหารโครงการ	การบริหารงานก่อนเป็นหนี้
๒	การบริหารสัญญา	การบริหารงานขณะเป็นหนี้
๓	การบริหารหนี้	การบริหารงานหลังเป็นหนี้ค้างชำระ

ข้อสังเกต : ในเบื้องต้นกองทุนชุมชนแต่ละอย่างตามนโยบายกรม ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กองทุน กข.คจ.) และกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ทั้งสามกองทุนต่างมีความบริบท (Context) ที่แตกต่างกัน ดังนี้

(๑) ข้อกฎหมายที่ใช้กำกับกองทุนแต่ละกองทุน

ที่	ชื่อกองทุนชุมชน	ข้อกฎหมายที่ใช้กำกับ
๑	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	ระเบียบกรมการพัฒนาชุมชนว่าด้วยการส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พ.ศ. ๒๕๕๕
๒	กองทุนฯ กข.คจ.	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน พ.ศ. ๒๕๕๓
๓	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	ข้อบังคับฯ คกส.ว่าด้วยการบริหารกองทุนฯ พ.ศ.๒๕๕๙

(๒) องค์การบริหารงานกองทุน

ที่	ชื่อกองทุนชุมชน	การบริหารงานกองทุน
๑	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	ประชาชนรวมกลุ่มจัดตั้งเลือกคณะกรรมการบริหาร
๒	กองทุนฯ กข.คจ.	ประชาชนรวมกลุ่ม แล้วเลือกประธานกันเอง
๓	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	คกส. แต่งตั้งคณะกรรมการฯจังหวัด บริหารงาน

(๓) สถานะผู้บริหารงานกองทุนตามกฎหมาย

ที่	ชื่อกองทุนชุมชน	สถานะผู้บริหารงานตามกฎหมาย
๑	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	กลุ่มประชาชน : เกิดการกระทำความผิดเป็นความผิดส่วนตัว
๒	กองทุนฯ กข.คจ.	คณะกรรมการ : ไม่ได้รับการแต่งตั้งจากราชการ เกิดการกระทำความผิด เป็นความผิดส่วนตัว
๓	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	คณะกรรมการ คณะทำงาน : เป็นเจ้าพนักงาน เกิดการกระทำความผิดเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน

(๔) ผู้ตรวจสอบเมื่อเกิดการกระทำความผิด

ที่	ชื่อกองทุนชุมชน	ผู้ตรวจสอบเมื่อเกิดการกระทำความผิด
๑	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	กรม/จังหวัด/อำเภอ มอบ พัฒนาการจังหวัด/อำเภอ
๒	กองทุนฯ กข.คจ.	กรม/จังหวัด/อำเภอ มอบ พัฒนาการจังหวัด/อำเภอ
๓	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	กรณีที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการฯจังหวัด กรม/กระทรวงมหาดไทยผู้ตรวจสอบ

(๕) ความรับผิดเมื่อเกิดความเสียหาย

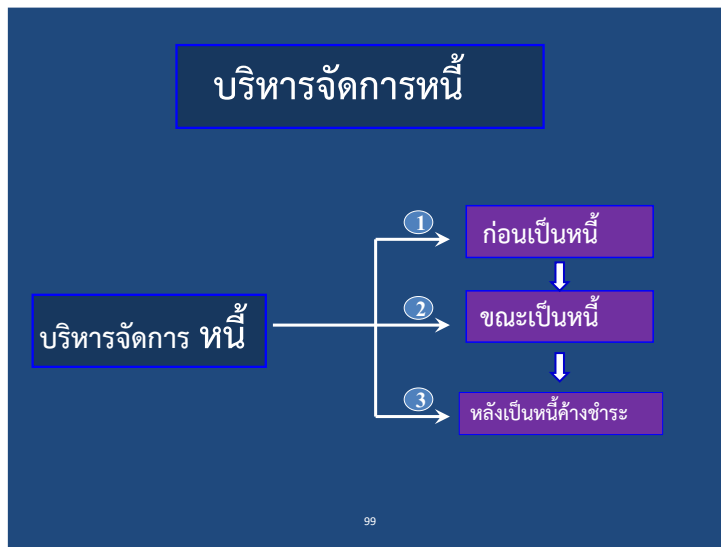
ที่	ชื่อกองทุนชุมชน	ความรับผิดเมื่อเกิดความเสียหาย
๑	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	ดำเนินคดีทางแพ่ง/อาญา/มาตรการทางสังคม
๒	กองทุนฯ กข.คจ.	ดำเนินคดีทางแพ่ง/อาญา/มาตรการทางสังคม
๓	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	ดำเนินคดีทางแพ่ง/อาญา/ความรับผิดทางละเมิด/วินัย

โดยสรุปแล้วอำนาจหน้าที่การบริหารงานกองทุนในส่วนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับกองทุน กข.คจ. ผู้มีอำนาจหน้าที่บริหารงานดังกล่าวเป็นภาคประชาชน ส่วนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีการบริหารงานนั้นเป็นภาครัฐการทั้งหมด และเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายทั้งสิ้น ทำให้การบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีต้องมีความรอบคอบและจำเป็นต้องยึดข้อกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนเป็นสำคัญ

บทที่ ๑

การบริหารโครงการ (การบริหารงานกองทุนก่อนเป็นหนี้) (Before Debt)

การบริหารโครงการ (การบริหารงานกองทุนก่อนเป็นหนี้) (Before Debt) เป็นกระบวนการที่ต้องกระทำก่อนสมาชิกถูกหนี้ลงนามในสัญญา เป็นกระบวนการพิจารณา ดำเนินการของคณะทำงานขับเคลื่อนแต่ละระดับ คณะอนุกรรมการอำเภอ และคณะอนุกรรมการ จังหวัดเพื่อกลั่นกรองและตรวจสอบโครงการโดยพิจารณาให้ความเห็น ให้ความเห็นชอบ และ อนุมัติโครงการที่สมาชิกเสนอขอกู้เงินจากกองทุน

๑. กระบวนการพิจารณาก่อนเป็นหนี้ (การได้มาของโครงการ)

กระบวนการเริ่มแรกต้องเกิดจากความประสงค์สมัครใจร่วมกันของสมาชิกเพื่อร่วมกัน ดำเนินงานจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนจากกองทุน กระบวนการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่ รายงานการประชุม โดยมีเนื้อหาสาระ อย่างน้อยต้องมีการเลือกผู้แทนกลุ่ม การมอบอำนาจให้ผู้แทนกลุ่มดำเนินการเสนอโครงการ การจัดทำโครงการ และการเห็นชอบโครงการ พร้อมทั้งกำหนดวงเงินที่ต้องกู้จากกองทุน เพื่อไปดำเนินการตามโครงการ โดยกำหนดจำนวนเงินและเงื่อนไขการชำระเงินคืนไว้อย่างชัดเจน

ในส่วน of คณะทำงานขับเคลื่อนระดับต่าง ๆ มีภารกิจในการพิจารณาให้ความเห็น ประกอบโครงการที่สมาชิกเสนอ จากนั้นส่งให้คณะอนุกรรมการอำเภอพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วเสนอไปยังคณะทำงานขับเคลื่อนจังหวัดให้ความเห็นประกอบ จนกระทั่งเสนอโครงการให้

คณะอนุกรรมการจังหวัดพิจารณาอนุมัติโครงการ สำหรับในส่วนของกองทุน กทม. มีลักษณะเสนอโครงการให้คณะทำงานขับเคลื่อนเขตให้ความเห็นประกอบ เสนอให้คณะอนุกรรมการ กทม. พิจารณาอนุมัติ แต่การเสนอคณะอนุกรรมการ กทม. ต้องผ่านให้สำนักงานเลขานุการคณะอนุกรรมการ กทม. ได้ตรวจสอบโครงการที่สมาชิกเสนอก่อน ดังนั้นการเสนอโครงการของสมาชิกกองทุน กทม. ในทางปฏิบัติจึงมีการกลั่นกรองโดยสำนักงานเลขานุการคณะอนุกรรมการ กทม. อีกชั้นหนึ่ง ซึ่งแตกต่างไปจากการบริหารงานของจังหวัด

๒. การให้เหตุผลในการอนุมัติโครงการ

การดำเนินการพิจารณาแต่ละโครงการ **ต้องมีเหตุผลปรากฏ**ในรายงานการประชุม ทั้งของคณะอนุกรรมการอำเภอ และคณะอนุกรรมการจังหวัดโดยสามารถติดตามตรวจสอบได้ เหตุผลประกอบอาจเป็นแบบ รายการตรวจสอบ (Checklist) โดยข้อกฎหมายตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินประเภทเงินทุนหมุนเวียนฯ พ.ศ.๒๕๕๙ รายการที่ต้องให้ความเห็นหรือตรวจสอบจะแยกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่เป็นคุณสมบัติของสมาชิกกับหลักเกณฑ์พื้นฐาน (ลักษณะของโครงการ)

คุณสมบัติของสมาชิกผู้รับการสนับสนุนต้องมีคุณสมบัติทั้ง ๔ ประการ ดังนี้

- (๑) จำนวนสมาชิกตั้งแต่ ๕ คน ขึ้นไป (ปัจจุบันลดลงเหลือ ๓ คน)
- (๒) ภูมิลำเนาของสมาชิกอยู่ในพื้นที่ไม่น้อยกว่าหกเดือน
- (๓) สมาชิกต้องดำเนินงานหรือมีผลงานเกี่ยวข้องกับอาชีพที่ขอรับการสนับสนุนสมาชิก
- (๔) ต้องไม่เป็นผู้มีประวัติเสื่อมเสียและขาดวินัยทางการเงิน

โครงการต้องมีลักษณะ ดังนี้

- (๑) เป็นโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพ การสร้างงาน การสร้างรายได้ หรือการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจให้แก่สตรีและองค์กรของสตรีเป็นสำคัญ
- (๒) เป็นโครงการที่ตอบสนองยุทธศาสตร์การดำเนินงานกองทุน
- (๓) เป็นโครงการที่มีผลการดำเนินงานหรือผ่านการฝึกอบรมมาก่อน
- (๔) เป็นโครงการที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชนหรือต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน

ทั้งนี้ การขอรับการสนับสนุนมีเงื่อนไขว่า โครงการหนึ่งต้องขอรับการสนับสนุนไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท และมีกำหนดระยะเวลาผ่อนชำระหนี้ไม่เกิน ๒ ปี และต้องชำระคืนอย่างน้อยปีละ ๒ งวด

๓. การใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาโครงการ

การพิจารณาโครงการไม่ว่าเป็นกรณีให้ความเห็นประกอบ กรณีให้ความเห็นชอบ หรือกรณีอนุมัติโครงการ คณะทำงานขับเคลื่อน คณะอนุกรรมการอำเภอ หรือคณะอนุกรรมการ จังหวัด ต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงิน ประเภทเงินทุนหมุนเวียนฯ พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนี้

(๑) วัตถุประสงค์โครงการอยู่ในวัตถุประสงค์ของกองทุนและเหมาะสมกับวงเงินกู้หรือไม่ อย่างไร

(๒) ความคุ้มค่าและประโยชน์ที่จะได้รับจากการดำเนินงานตามโครงการมีการคาดการณ์หรือไม่ อย่างไร

(๓) ความสามารถในการชำระเงินคืน พิจารณาจากคุณสมบัติ ความสามารถของสมาชิก และหลักเกณฑ์พื้นฐานในการขอรับการสนับสนุน (ลักษณะของโครงการ)

(๔) พิจารณาปัจจัยเสี่ยงของการดำเนินงานตามโครงการ

การพิจารณาโครงการโดยใช้ดุลยพินิจทั้ง ๔ ข้อ ดังกล่าว เป็นการใช้อดุลยพินิจเป็นรายโครงการตามที่สมาชิกแต่ละกลุ่มเสนอขอรับการสนับสนุน

๔. การทำสัญญาภายหลังได้รับอนุมัติโครงการ

การทำสัญญาภายหลังได้รับอนุมัติโครงการ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องมีความตั้งใจ เพราะสัญญาเป็นเอกสารสิทธิตามกฎหมาย การทำสัญญาต้องคำนึงถึงคุณภาพ **ความสมบูรณ์ของสัญญา** มากกว่าอ้างว่าปริมาณของสัญญาที่จะทำมีจำนวนมากจึงต้องรีบดำเนินการจนทำให้สัญญาไม่สมบูรณ์ เช่น เติมข้อความในสัญญาไม่ครบ ขาดการลงนามในสัญญา สัญญามีการแก้ไขแล้วไม่ลงนามกำกับ จำนวนเงินเป็นเลขกับตัวหนังสือขัดแย้งกัน หรือแม้แต่การเติมคำลงในสัญญามีทั้งพิมพ์และเขียน การลงวันที่ เดือน ปี ที่คลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง เป็นต้นเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาของความไม่สมบูรณ์ของสัญญาทั้งสิ้น ดังนั้น การทำสัญญาจึงมีข้อควรคำนึงถึงความสมบูรณ์ของสัญญาเป็นสำคัญ และในบางครั้งอาจต้องมีระบบการสอบทานถึงสองหรือสามครั้งก่อนมีการโอนเงินให้กลุ่มสมาชิก

๕. การจัดเก็บสัญญาอย่างเป็นระบบ

การจัดเก็บสัญญาและเอกสารประกอบสัญญาถือเป็นเรื่องสำคัญ มีหลายจังหวัดที่ประสบปัญหาเอกสารหลักฐานตัวจริงหาไม่พบ ต้องแจ้งความและนำบันทึกการแจ้งความมาประกอบกับสำเนาส่งฟ้อง ซึ่งส่วนมากเป็นกรณีที่เกิดกับกองทุนเดิม สำหรับกองทุนใหม่ยังไม่ปรากฏเหตุการณ์ดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อความไม่ประมาทควรมีระบบจัดเก็บสัญญาที่สามารถค้นหาได้อย่างสะดวกรวดเร็ว โดยอาจจัดทำบบหน้าหรือสารบัญไว้ รวมทั้งการใช้ระบบเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในระบบจัดเก็บ

๖. การโอนเงินให้กลุ่มสมาชิกภายหลังสัญญาสมบูรณ์

การโอนเงินให้สมาชิกกลุ่มต้องมีความรอบคอบและต้องโอนภายหลังจากสัญญาได้จัดทำโดยสมบูรณ์แล้ว และต้องถือว่าวันที่โอนเงินให้กลุ่มสมาชิกเป็นวันที่เริ่มนับของสัญญาคุ้มครองเงินและสถานะสมาชิกที่ยื่นขอรับการสนับสนุน จะกลายเป็นสถานะ “ลูกหนี้” ของกองทุน

การเป็นลูกหนี้กองทุนมีความผิดแปลกไปจากกองทุนอื่น ตรงที่ว่าลูกหนี้กองทุนนับแต่วันรับเงินไปจะต้องดำเนินงานตามโครงการภายใน ๗ วันทำการ และให้รายงานผลการดำเนินงานครั้งแรกพร้อมภาพถ่าย ส่งให้สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการอำเภอหรือสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ กทม.แล้วแต่กรณีภายใน ๓๐ วัน แล้วแต่กรณี นับแต่วันที่ได้รับเงินโอน

๗. การรับเงินโอนแล้วไม่สามารถดำเนินการตามโครงการได้

เมื่อสมาชิกรับเงินโอนไปแล้วไม่สามารถดำเนินการตามโครงการได้ กลุ่มสมาชิกต้องโอนเงินคืนกองทุนภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันรับโอน หากพ้นกำหนดต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราผิคนัดร้อยละ ๗.๕ บาทต่อปีของเงินที่ยังไม่คืนกองทุน

ภายหลังจากที่กลุ่มสมาชิกรับโอนเงินจากกองทุนแล้ว ขั้นตอนต่อไปเป็นการบริหารงานกองทุนขณะเป็นหนี้ ซึ่งจะได้กล่าวในบทถัดไป

๘. การตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารงานกองทุนก่อนเป็นหนี้

หากพิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายเงินทุนหมุนเวียนฯ พ.ศ. ๒๕๕๙ อาจพิจารณาใช้เป็นหลักเกณฑ์การติดตามตรวจสอบการบริหารงานกองทุนก่อนเป็นหนี้ ได้ดังนี้

การตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารงานกองทุนก่อนเป็นหนี้ (Before Debt Checklist)

ที่	รายการ	มีดำเนินการหรือไม่		หมายเหตุ
		มี	ไม่มี	
๑.	สมาชิกประชุมเลือกผู้แทนกลุ่ม			
๒.	สมาชิกร่วมจัดทำโครงการ			
๓.	สมาชิกร่วมกำหนดจำนวนเงินกู้			
๔.	สมาชิกร่วมกำหนดเวลาเงินคืน			
๕.	สมาชิกตั้งแต่ ๕ คน ขึ้นไป			
๖.	ภูมิลำเนาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน			
๗.	มีการดำเนินงานหรือมีผลงาน			
๘.	ไม่เป็นผู้มีประวัติเสื่อมเสีย			
๙.	โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพฯ			
๑๐.	โครงการที่ตอบสนองยุทธศาสตร์			
๑๑.	โครงการที่มีผลการดำเนินงานฯ			
๑๒.	โครงการที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย			
๑๓.	วัตถุประสงค์โครงการเหมาะสม			
๑๔.	ความคุ้มค่าและประโยชน์			
๑๕.	ความสามารถในการชำระเงินคืน			
๑๖.	พิจารณาปัจจัยเสี่ยง			

การตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารงานกองทุนก่อนเป็นหนี้ (Before Debt Checklist) จำนวน ๑๖ ข้อ สามารถตรวจสอบได้จากกระบวนการพิจารณาของคณะทำงานขับเคลื่อน คณะอนุกรรมการอำเภอ และคณะอนุกรรมการจังหวัดตามรายละเอียดที่ปรากฏในรายงานการประชุมหรือเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการประชุมในลักษณะรายการตรวจสอบ (Checklist)

๙. หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการติดตามตรวจสอบการบริหารงานกองทุนก่อนเป็นหนี้

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการติดตามตรวจสอบการบริหารงานกองทุนก่อนเป็นหนี้ อาจมีสาระสำคัญสรุปได้ ๕ ข้อ ดังนี้

(๑) มีรายงานการประชุมการรวมกลุ่ม พิจารณาตั้งผู้แทนกลุ่ม และพิจารณาจัดทำโครงการหรือไม่อย่างไร

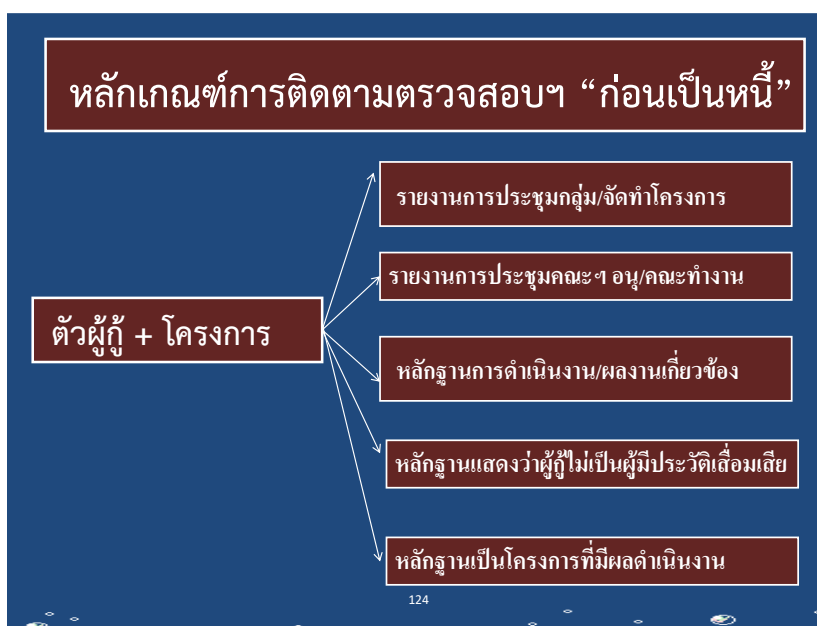
(๒) มีรายงานการประชุมพิจารณาโครงการพร้อมรายละเอียดให้เห็นในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการขับเคลื่อน หรือให้ความเห็นชอบชั้นพิจารณาของคณะกรรมการอำเภอ หรืออนุมัติโครงการในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการจังหวัด หรือไม่อย่างไร

(๓) มีสิ่งใดในเอกสารหลักฐานหรือในรายงานการประชุมที่แสดงว่าผู้กู้ได้มีการดำเนินงาน หรือมีผลงานเกี่ยวข้องกับอาชีพที่ขอรับการสนับสนุน

(๔) มีสิ่งใดในเอกสารหลักฐานหรือในรายงานการประชุมว่าผู้กู้ไม่เป็นผู้มีประวัติเสื่อมเสียและขาดวินัยทางการเงิน

(๕) มีสิ่งใดในเอกสารหลักฐานหรือในรายงานการประชุมว่าโครงการที่เสนอต้องเป็นโครงการที่มีผลการดำเนินงานหรือผ่านการฝึกอบรมอาชีพมาก่อน

หลักเกณฑ์ทั้งห้าข้อนี้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามตรวจสอบการบริหารงานกองทุนก่อนเป็นหนี้ ซึ่งหากผู้บริหารงานกองทุนได้พบประเด็นใดประเด็นหนึ่งในหลักเกณฑ์ห้าข้อนี้ ควรต้องมีการแก้ไขกับกรณีที่ผ่านมาแล้ว และหามาตรการหรือแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดประเด็นดังกล่าวกับกรณีใหม่

บทที่ ๒

การบริหารสัญญา (การบริหารงานกองทุนขณะเป็นหนี้) (While in Debt)

การบริหารงานกองทุนขณะเป็นหนี้เป็นการบริหารงานภายหลังที่สมาชิกลูกหนี้ได้ทำสัญญากับกองทุนและได้รับโอนเงินเป็นที่เรียบร้อยแล้ว กระบวนการดำเนินงานในขั้นตอนนี้ เป็นบทบาทหน้าที่ทั้งสองฝ่ายได้แก่ฝ่ายเจ้าหนี้ คือ กองทุน และฝ่ายลูกหนี้คือสมาชิกลูกหนี้ ซึ่งทั้งสองฝ่ายล้วนมีบทบาทหน้าที่ตามข้อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินประเภทเงินทุนหมุนเวียน

๑. สภาพเป็นหนี้ของกองทุน

สภาพการเป็นหนี้ของสมาชิกลูกหนี้กับกองทุน นอกจากเป็นหนี้เงินตามสัญญาที่ลูกหนี้มีหน้าที่ต้องชำระเงินคืนตามสัญญาแล้ว ยังมีหนี้ دیگریอย่างหนึ่งคือหนี้การกระทำที่ลูกหนี้ต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามโครงการที่ได้ยื่นแบบขอรับการสนับสนุน ดังนั้น กระบวนการนำเงินที่กู้ไปใช้ตามโครงการจึงถือเป็นหน้าที่แตกต่างไปจากการกู้ยืมเงินทั่วไป เพราะหนี้กองทุนไม่มีเพียงแต่หนี้เงินยังมีหนี้การกระทำตามโครงการของลูกหนี้ หากลูกหนี้ไม่กระทำตามโครงการกองทุนต้องเรียกเงินที่กู้ไปคืนทันทีเพราะเป็นกรณีที่เข้าข่ายลูกหนี้ผิดสัญญา ในขณะที่เดียวกัน หากลูกหนี้รับเงินไปแล้วไม่สามารถดำเนินงานตามโครงการได้ลูกหนี้ก็ต้องคืนเงินที่กู้ให้กลับกองทุนเช่นเดียวกัน

๒. หนี้เงินและหนี้การกระทำ

หนี้เงินเป็นหนี้ที่สมาชิกลูกหนี้ต้องปฏิบัติตามสัญญาตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ แต่หนี้การกระทำเป็นหนี้ที่ลูกหนี้ต้องดำเนินการตามโครงการ ในการติดตามตรวจสอบจะพบว่าภายหลังจากสมาชิกลูกหนี้รับเงินแล้ว สมาชิกลูกหนี้ต้องดำเนินการตามโครงการที่ได้รับอนุมัติภายใน ๗ วันทำการ และต้องรายงานผลการดำเนินงานครั้งแรกพร้อมภาพถ่ายส่งสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการอำเภอและสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ กทม. แล้วแต่กรณีภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่ได้รับเงินโอน

การรายงานดังกล่าวปัจจุบันได้มีการเสนอขอแก้ไขหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินฯ อาจกระทำโดยการสื่อสารทางโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (อีเมล) (Electronic Mail) ก็ได้ แต่ต้องมีการรายงาน

๓. การติดตามและการรายงาน

ภายหลังจากสมาชิกได้รับเงินไปและเริ่มดำเนินงานตามโครงการแล้วสมาชิกลูกหนี้ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานและรายงานการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุน จากนั้นให้คณะอนุกรรมการจังหวัดและกรุงเทพมหานคร คณะอนุกรรมการอำเภอ และคณะทำงานขับเคลื่อนแต่ละระดับติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน รวมทั้งให้คณะอนุกรรมการจังหวัดและกรุงเทพมหานคร รายงานผลการอนุมัติโครงการมาที่สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เพื่อนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเพื่อทราบต่อไป

การติดตามผลการดำเนินงานอาจต้องเดินทางไปติดตามการดำเนินงานในพื้นที่ของสมาชิกลูกหนี้อันเป็นที่ตั้งของโครงการและอาจมีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้คำแนะนำก่อนที่จะครบสัญญา

๔. การตรวจสอบความถูกต้องของการบริหารงานกองทุนขณะเป็นหนี้

การตรวจสอบความถูกต้องของการบริหารงานกองทุนขณะเป็นหนี้ นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการตรวจสอบจากรายงานทั้งทางฝ่ายของสมาชิกลูกหนี้ และฝ่ายของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานแต่ละระดับในฐานะฝ่ายเจ้าหนี้

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการติดตามตรวจสอบความถูกต้องของการบริหารงานกองทุน "ขณะเป็นหนี้" มีสาระสำคัญสรุปได้ ๓ ข้อ ดังนี้

(๑) หนี้ตามสัญญาในส่วนที่เป็นหนี้เงินต้องมีการชดใช้คืนกองทุนจนครบถ้วนตามกำหนดเวลา การติดตามตรวจสอบการใช้เงินคืนกองทุนอาจดูได้จากระบบ SARA หรือทะเบียนการคืนเงินของสมาชิกลูกหนี้

(๒) หนี้ตามสัญญาในส่วนที่เป็นหนี้การกระทำ ต้องปรากฏเอกสารหลักฐานที่สมาชิกลูกหนี้รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมภาพถ่ายและรายงานการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุน

(๓) คณะอนุกรรมการจังหวัด/กรุงเทพมหานคร คณะอนุกรรมการอำเภอและคณะทำงานขับเคลื่อนในระดับต่าง ๆ ต้องติดตามและรายงานผลการดำเนินงานของสมาชิกลูกหนี้ภายหลังจากได้รับเงินไป ดังนั้น การติดตามตรวจสอบต้องปรากฏเอกสารหลักฐานดังกล่าว

หนี้เงินต้องชดใช้คืน : หนี้การกระทำต้องดำเนินการ : คณะอนุ/คณะทำงานต้องติดตาม+รายงาน

การตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารงานกองทุนขณะเป็นหนี้
(While in Debt Checklist)

ที่	รายการ	มีดำเนินการหรือไม่		หมายเหตุ
		มี	ไม่มี	
๑.	รับเงินโอนแล้ว ๗ วันทำการ ลูกหนี้ต้องดำเนินการ			
๒.	รับเงินโอนแล้วภายใน ๓๐ วัน รายงาน+ภาพถ่าย			
๓.	มีการขอแก้ไขปรับปรุงแผนงานโครงการ			
๔.	ไม่สามารถดำเนินการตามโครงการลูกหนี้ต้องคืนเงิน			
๕.	ครบกำหนดการชำระเงินคืนลูกหนี้ชำระเงินคืน			
๖.	ลูกหนี้รายงานผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ			
๗.	คณะอนุฯ คณะทำงานฯ ติดตาม+รายงานผล			

การตรวจสอบความถูกต้องมีข้อสังเกตดังนี้

ประการแรก : ภายหลังจากสมาชิกลูกหนี้รับเงินกองทุนไปแล้วต้องดำเนินการตามโครงการภายในเจ็ดวันทำการ ซึ่งจะทราบอย่างไรต้องมีการติดตามหรือรายงาน หากมีการตรวจสอบความถูกต้องในข้อ ๑ ปัญหาสมาชิกลูกหนี้นำเงินไปแบ่งกันคงไม่เกิดขึ้นดังนั้นการตรวจสอบการดำเนินงานของสมาชิกลูกหนี้ภายในเจ็ดวันทำการนับจากวันรับเงินกองทุนไปจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอันดับแรก และต้องมีการดำเนินการอย่างชัดเจนตรวจสอบได้จากหลักฐานเอกสาร

ประการที่สอง : หากดำเนินการภายในเจ็ดวันทำการแล้ว ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับเงินยังต้องมีการรายงานผลการดำเนินงานครั้งแรกพร้อมภาพถ่าย รายการนี้ต้องปรากฏหลักฐานพร้อมภาพถ่ายให้ตรวจสอบ หากไม่มีแสดงว่าสมาชิกลูกหนี้ไม่ได้ดำเนินการตามโครงการต้องเรียกเงินจากสมาชิกลูกหนี้คืนทันที

ประการที่สาม : กรณีมีการขอแก้ไขปรับปรุงแผนงานโครงการต้องปรากฏหลักฐานเอกสารให้ตรวจสอบได้

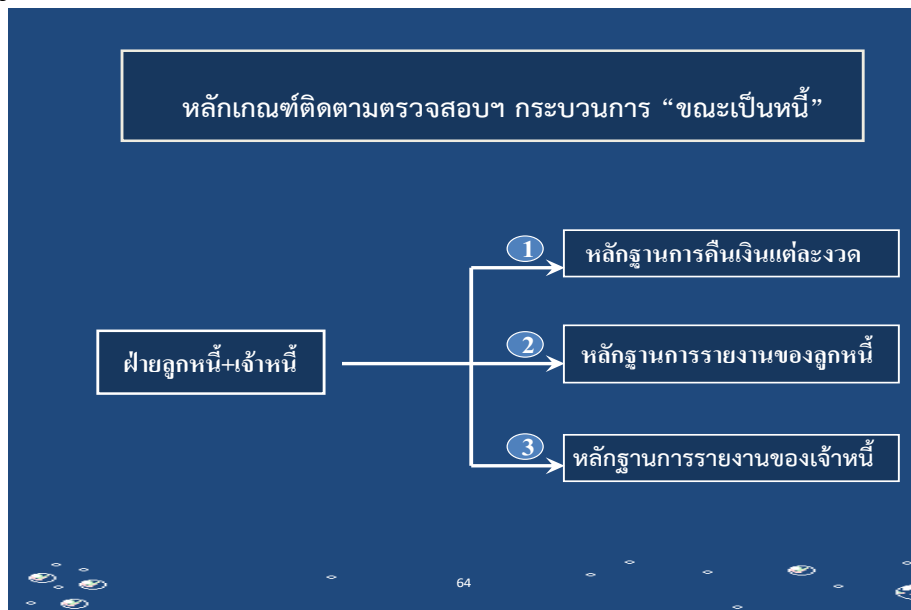
ประการที่สี่ : ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ หากไม่ดำเนินการตามโครงการที่ได้รับอนุมัติต้องคืนเงินทั้งหมดแก่กองทุนภายในเจ็ดวันทำการ หากพ้นกำหนดสมาชิกลูกหนี้ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราผิมนัดร้อยละ ๗.๕ บาทต่อปีของจำนวนเงินที่ต้องคืนแก่กองทุน

ประการที่ห้า : เมื่อครบกำหนดชำระเงินคืนกองทุนสมาชิกลูกหนี้ต้องชำระเงินคืนกองทุน หากไม่ชำระเงินคืนหรือชำระเงินคืนไม่ครบ สมาชิกลูกหนี้จะกลายเป็นลูกหนี้ผิมนัดทันที และหนี้ดังกล่าวจะเปลี่ยนจากหนี้ตามสัญญาเป็นหนี้ค้างชำระ การบริหารงานกองทุนจากเดิมเป็นการบริหารงานกองทุนขณะเป็นหนี้จะกลายเป็นการบริหารงานกองทุนภายหลังเป็นหนี้ค้างชำระทันที

ประการที่หก : เป็นเรื่องที่สมาชิกลูกหนี้ต้องรายงานผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ แต่หากข้อความที่ต้องให้สมาชิกลูกหนี้ต้องรายงานนี้ ไม่ปรากฏในสัญญาโดยสภาพบังคับก็ไม่บังคับให้สมาชิกลูกหนี้จำต้องรายงาน แต่ต้องดำเนินการตามโครงการที่ระบุไว้ในสัญญา

ประการสุดท้าย : เป็นหน้าที่ของคณะทำงานขับเคลื่อนชุดต่าง ๆ และคณะอนุกรรมการทั้งสองคณะที่ต้องติดตามและรายงานผลการดำเนินงานของสมาชิกลูกหนี้ จึงเป็นการสิ้นสุดการบริหารงานกองทุนขณะเป็นหนี้

การดำเนินงานของสมาชิกลูกหนี้ในขณะเป็นหนี้ นอกเหนือจากตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ในบางครั้งอาจต้องพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของการดำเนินงานว่าสามารถสร้างรายได้สร้างฐานะให้สมาชิกลูกหนี้ได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งขณะหรือระหว่างที่สมาชิกลูกหนี้ดำเนินการกองทุนอาจช่วยหาช่องการตลาด มาตรฐานการผลิต ตลอดจนหาผู้มีประสบการณ์มาเสนอแนะแก่สมาชิกลูกหนี้เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในการดำเนินการบรรลุความต้องการของสมาชิกลูกหนี้อย่างแท้จริง *

* ในช่วงการบริหารงานกองทุนในขณะเป็นหนี้สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการอำนวยการอำเภอ/จังหวัด/สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อาจต้องเข้าไปติดตามและช่วยเหลือการดำเนินงานของสมาชิกลูกหนี้ เช่น ให้คำปรึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ หาช่องทางการตลาด รวมทั้งเชิญผู้มีความรู้ประสบการณ์ให้ความรู้เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานของสมาชิกลูกหนี้ให้ประสบความสำเร็จ

บทที่ ๓

การบริหารหนี้ (การบริหารงานกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ) (After Debt)

ภายหลังจากดำเนินการโครงการแล้วปรากฏว่าสมาชิกลูกหนี้ไม่สามารถนำเงินที่กู้กองทุนไปมาชำระคืนให้แก่กองทุนได้ หรือชำระคืนแต่ไม่ครบ เมื่อพ้นกำหนดตามสัญญา หนี้ดังกล่าวจะกลายเป็นหนี้ค้างชำระ และสมาชิกลูกหนี้จะเป็นลูกหนี้ผิดนัด ซึ่งสมาชิกลูกหนี้นอกจากต้องรับผิดชอบเงินต้นและดอกเบี้ยตามสัญญาแล้วยังต้องรับผิดชอบดอกเบี้ยในอัตราผิดนัดร้อยละ ๗.๕ บาทต่อปีของเงินต้นที่ค้างชำระ จนกว่าสมาชิกลูกหนี้จะชำระเงินคืนให้แก่กองทุนจนครบถ้วน

๑. การบริหารงานกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ

การบริหารงานกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ หากพิจารณาจากหลักเกณฑ์การประเมินผล การดำเนินงานทุนหมุนเวียน ของกระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง จะพบว่าความสำเร็จ ในจัดการหนี้ค้างชำระตามตัวชี้วัด ประกอบด้วยความสำเร็จในการดำเนินการ ๓ กรณี ได้แก่

๑. การรับสภาพหนี้ของลูกหนี้ค้างชำระ
๒. การชำระหนี้ของลูกหนี้ค้างชำระ
๓. การดำเนินคดีกับลูกหนี้เพิกเฉย ไม่ยอมชำระหนี้

ทั้งหมดนี้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการซึ่งได้มอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการจังหวัด เป็นผู้มีความอำนาจบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในพื้นที่จังหวัดและคณะอนุกรรมการ กรุงเทพมหานครเป็นผู้มีความอำนาจบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

สิ่งสำคัญของการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระ คือ การผ่อนชำระหนี้ ไม่ใช่การรับสภาพหนี้ เพราะหากมีการรับสภาพหนี้แต่ไม่มีการชำระหนี้หรือผ่อนชำระหนี้ หนี้ค้างชำระนั้นยังคงมีอยู่ตลอดไป

ดังนั้น การให้ลูกหนี้ชำระหนี้หรือผ่อนชำระหนี้จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระ

ในทางตรงกันข้ามหากลูกหนี้ทราบดีแล้วว่าตนเองมีหน้าที่ต้องชำระหนี้แต่กลับเพิกเฉยต่อการรับสภาพหนี้หรือการผ่อนชำระหนี้ การดำเนินคดีนั้นจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ต้องดำเนินการภายใต้ขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนด

๒. ขั้นตอนบริหารจัดการหนี้ค้างชำระก่อนดำเนินคดี

การบริหารงานกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ ตามที่กล่าวมาแล้วเป็นกรณีการรับสภาพหนี้ การผ่อนชำระหนี้ และการดำเนินคดี ในแต่ละการดำเนินการล้วนมีความสำคัญกับการบริหารงานกองทุนภายหลังเป็นหนี้ค้างชำระทั้งสิ้น

การรับสภาพหนี้เป็นการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระอย่างหนึ่ง ทำให้เกิดความมั่นใจว่าหนี้ค้างชำระดังกล่าวไม่ขาดอายุความและไม่เป็นหนี้สูญ การรับสภาพหนี้จึงเป็นที่นิยมทำกัน แต่ผลของการรับสภาพหนี้ที่สำคัญ คือ ต้องมีการผ่อนชำระหนี้ เพราะหากมีการรับสภาพหนี้แล้วแต่ไม่มีการผ่อนชำระหนี้ การรับสภาพหนี้ดังกล่าวจะไม่เกิดประโยชน์อะไรกับกองทุนนอกจากเรื่องอายุความดำเนินคดีเท่านั้น

การผ่อนชำระหนี้ถือเป็นการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระที่เป็นคุณแก่ลูกหนี้และประโยชน์แก่กองทุนโดยตรง เพราะจะทำให้ปัญหาหนี้ค้างชำระของลูกหนี้ค่อย ๆ หมดไปในที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม หากลูกหนี้เพิกเฉยไม่มีการผ่อนชำระหนี้ การบริหารจัดการหนี้ค้างชำระขั้นตอนสุดท้ายต้องดำเนินคดีกับลูกหนี้ค้างชำระ

ก่อนจะดำเนินคดีกับลูกหนี้ค้างชำระมีขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

(๑) แจ้งเตือนลูกหนี้ค้างชำระอีกครั้งหนึ่ง หากยังเพิกเฉยเสนอให้คณะอนุกรรมการอำเภอเห็นชอบให้ดำเนินคดีและคณะอนุกรรมการจังหวัดพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินคดีกับลูกหนี้ที่เพิกเฉย

(๒) หากกรณีลูกหนี้ไม่เพิกเฉยติดต่อขอรับสภาพหนี้หรือขอผ่อนชำระหนี้ให้ดำเนินการตามประสงค์ของลูกหนี้แล้วเสนอต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการอำเภอเพื่อรายงานให้คณะอนุกรรมการจังหวัดเพื่อทราบต่อไป

(๓) ถ้าที่ประชุมคณะกรรมการจังหวัดอนุมัติให้ดำเนินคดีกับลูกหนี้ที่เพิกเฉยให้สำนักงานงานพัฒนาชุมชนจังหวัดในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการจังหวัดเสนอเรื่องให้สำนักงานอัยการจังหวัดเพื่อฟ้องคดี ทั้งนี้ให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานคดีเพื่อประสานงานกับพนักงานอัยการเป็นระยะ ขณะเดียวกันเมื่อทราบค่าธรรมเนียมนำดำเนินคดีแล้วให้แจ้งกรมการพัฒนชุมชนเพื่อเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี

(๔) กรณีที่ลูกหนี้ขอรับสภาพหนี้ไม่ว่าจะรับสภาพกี่คน จำนวนเงินที่ขอรับสภาพหนี้ นั้นต้องเต็มจำนวนเท่ากับหนี้ค้างชำระทั้งหมด (ได้แก่ เงินต้น + ดอกเบี้ยตามสัญญา + ดอกเบี้ยผิดนัด)

(๕) การรับสภาพหนี้ต้องมีกำหนดเวลาให้ลูกหนี้ผ่อนชำระหนี้ จำนวนเงินที่ชำระหนี้ในแต่ละงวดอย่างชัดเจน และต้องมีข้อความว่า “หากมีการผิดนัดงวดใดงวดหนึ่งถือว่าเป็นการผิดนัดทั้งหมด”

(๖) หากลูกหนี้รับสภาพหนี้แล้วเพิกเฉยหรือผิดนัด ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการอำเภอเห็นชอบให้ดำเนินคดีและคณะกรรมการจังหวัดพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินคดีกับลูกหนี้ที่เพิกเฉย

(๗) ในกรณีของกรุงเทพมหานครให้คณะทำงานขับเคลื่อนเขตพิจารณาให้ความเห็นและคณะกรรมการกรุงเทพมหานครเป็นผู้อนุมัติให้ดำเนินคดี ส่วนวิธีดำเนินการกับลูกหนี้ค้างชำระให้เป็นไปทำนองเดียวกันกับลูกหนี้ค้างชำระของจังหวัด

การดำเนินการข้างต้นดังกล่าวเป็นไปอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอำเภอและคณะกรรมการจังหวัดและคณะกรรมการกรุงเทพมหานครตามปรากฏในคำสั่งคณะกรรมการที่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการทั้งสามคณะ *

* คำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่ ๒/๒๕๕๙ สั่ง ณ วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๙

คำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่ ๓/๒๕๕๙ สั่ง ณ วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๙

คำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่ ๔/๒๕๕๙ สั่ง ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙

ปัจจุบันคำสั่งฯ ที่ ๒/๒๕๕๙ และคำสั่งฯ ที่ ๔/๒๕๕๙ ได้ถูกยกเลิกด้วยคำสั่งฯ ที่ ๔๔๓/๒๕๖๒ และ ที่ ๔๔๔/๒๕๖๒

ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ตามลำดับ

๔. การตรวจสอบความถูกต้องของการบริหารงานกองทุนภายหลังเป็นหนี้ค้ำชำระ

กระบวนการตรวจสอบความถูกต้องของการบริหารงานกองทุนภายหลังเป็นหนี้ค้ำชำระ เป็นกระบวนการสำคัญเนื่องจากการบริหารงานกองทุนในช่วงที่ลูกหนี้ผิดสัญญากู้ยืม เป็นช่วงที่ลูกหนี้มีปัญหาด้านการเงิน ซึ่งฝ่ายเจ้าหนี้มีความจำเป็นต้องมีมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้ลูกหนี้มีความสามารถชำระหนี้ค้ำชำระให้กองทุนได้ ซึ่งหากไม่ได้รับชำระหนี้คืนหรือลูกหนี้บางกลุ่ม เพิกเฉยกองทุนมีความจำเป็นต้องดำเนินคดีในที่สุด

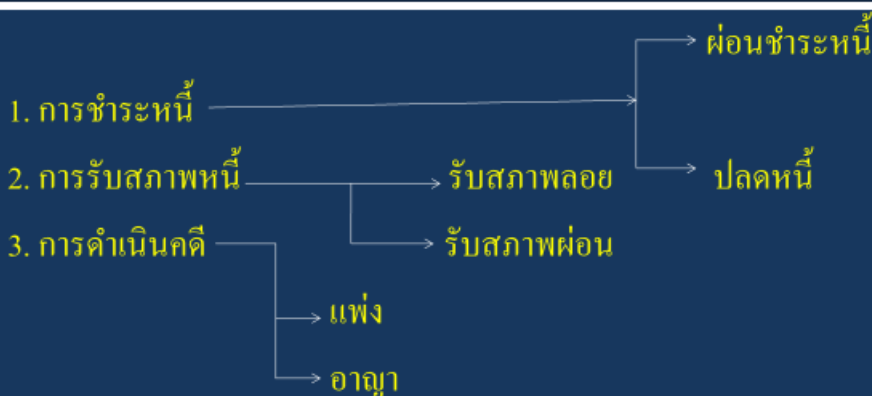
การตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารงานกองทุนหลังเป็นหนี้ค้ำชำระ

(After Debt Checklist)

ที่	รายการ	มีดำเนินการหรือไม่		หมายเหตุ
		มี	ไม่มี	
๑.	ตรวจสอบโครงการที่มีหนี้ค้ำชำระ			
๒.	ตรวจสอบจำนวนหนี้ค้ำชำระ			
๓.	แจ้งเตือนลูกหนี้ผิดนัดทุกคน แจ้งวัน เวลาจำนวนเงินที่ต้องชำระชัดเจน			
๔.	ลูกหนี้ติดต่อเพื่อขอ...			
	ผ่อนชำระหนี้			
	รับสภาพหนี้			
๕.	ลูกหนี้เพิกเฉย			
๖.	เสนอเรื่องคณะกรรมการฟ้องคดี			
๗.	ส่งเรื่องพนักงานอัยการดำเนินคดี			
๘.	ตั้งผู้ประสานงานคดี			
๙.	รายงานกรม พร้อมเบิกค่าธรรมเนียม			

รายการการตรวจสอบ (Checklist) นี้ค้างชำระในแต่ละโครงการต้องดำเนินการโดยไม่ชักช้า โดยเฉพาะหนี้ค้างชำระตามสัญญากู้ยืมเงิน ปี ๒๕๕๖ ซึ่งจะเริ่มทยอยขาดอายุความ เพราะจะเป็นกระบวนการเริ่มต้นของการดำเนินคดีกับลูกหนี้ที่ไม่มีเจตนาชำระหนี้ ในขณะเดียวกันสำหรับลูกหนี้ที่มีเจตนาชำระหนี้ หากมาติดต่อขอผ่อนชำระหนี้ หรือขอรับสภาพหนี้ และกองทุนได้ให้ผ่อนชำระหนี้ หรือรับสภาพหนี้แล้ว ลูกหนี้ในส่วนนี้ก็จะเกิดความสบายใจ ในระดับหนึ่งและ มีความหวังว่าในอนาคตหนี้ที่ตนค้างชำระคงจะหมดพ้นภาระความผูกพัน ในฐานะลูกหนี้

การบริหารจัดการหนี้ค้างชำระ

บทที่ ๔ การดำเนินคดี (Litigation)

การดำเนินคดีเป็นการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระที่ต้องกระทำกับลูกหนี้ที่มีเจตนาเพิกเฉยไม่ยอมชำระหนี้ แม้ว่าบางคดีการฟ้องร้องลูกหนี้อาจจะไม่ได้มาซึ่งเงินที่ลูกหนี้ค้างชำระเลย แต่โดยกระบวนการติดตามในขั้นตอนของการดำเนินคดีก็ต้องดำเนินการ เนื่องจากเงินที่ลูกหนี้เอาไปแล้วไม่คืนนั้นคือเงินราชการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีหน้าที่ต้องติดตามจนถึงที่สุดไม่ว่าคดีนั้นจะเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญาก็ตาม

๑. การดำเนินคดีแพ่ง

ในการดำเนินคดีกับลูกหนี้ที่ค้างชำระเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระของคณะอนุกรรมการจังหวัดหรือคณะอนุกรรมการกรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี มีขั้นตอนการดำเนินคดีแพ่งกับลูกหนี้ค้างชำระ ดังนี้

๓.๑ จัดลำดับลูกหนี้ที่ดำเนินคดีก่อน - หลัง ตามอายุความใกล้จะหมด

๓.๒ จัดการรวบรวมเอกสาร ดังนี้

(๑) สัญญากู้ยืมเงินฉบับจริง ติดอากรแสตมป์ จำนวนเงิน ๒,๐๐๐ บาท/๑ บาท และหลักฐานที่แสดงว่ากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้จ่ายเงินกู้ยืมให้ลูกหนี้ เช่น ใบสำคัญรับเงินกู้ หลักฐานการนำเงินเข้าบัญชีหรือการโอนเงิน

(๒) สำเนาคำสั่งกรมการพัฒนาชุมชน ที่ ๔๖๘/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๙ เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติหน้าที่แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินคดีทางแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง คดีล้มละลาย และความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

- (๓) แบบคำขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
- (๔) หลักฐานเกี่ยวกับการรับชำระหนี้ (สำเนาใบเสร็จรับเงิน/หลักฐานการรับเงิน)
- (๕) หนังสือรับสภาพหนี้หรือหลักฐานที่แสดงการรับสภาพหนี้ (ถ้ามี)
- (๖) หลักฐานเกี่ยวกับการทวงถาม เช่น สำเนาหนังสือทวงถามให้ชำระหนี้
- (๗) หลักฐานการรับหนังสือทวงถามหรือหนังสือบอกกล่าว (ใบตอบรับทางไปรษณีย์)
- (๘) หลักฐานเกี่ยวกับยอดหนี้ค้างชำระ เช่น สำเนารายการคำนวณยอดหนี้ทั้งหมด หรือ สำเนารายการบัญชีลูกหนี้ (statement) โดยแสดงรายการหนี้ เงินต้น อัตราดอกเบี้ย วันครบกำหนดชำระหนี้ และวันที่ที่สมาชิกผู้กู้ได้ชำระไว้แล้ว รายการที่ค้างชำระเงินต้น จำนวนดอกเบี้ยผิดนัด โดยคิดคำนวณยอดหนี้ตั้งแต่วันที่ทำสัญญาจนถึงวันส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ พร้อมลงลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ผู้จัดทำเอกสารและคิดคำนวณไว้ด้วย หากพนักงานอัยการ กำหนดวันยื่นฟ้องแล้ว จะต้องจัดทำเอกสารการคำนวณยอดหนี้ใหม่ โดยคำนวณจนถึงวันยื่นฟ้อง
- (๙) หนังสือยินยอมชดใช้หนี้ (ถ้ามี)
- (๑๐) สำเนาแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎรของลูกหนี้
- (๑๑) ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
- (๑๒) หลักฐานอื่น ๆ (ถ้ามี) เช่น กรณีลูกหนี้ตายต้องมีใบมรณบัตร เอกสารหลักฐาน แสดงความเป็นทายาทของลูกหนี้
- ๓.๓ การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานคดี
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแต่งตั้งเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่รับผิดชอบงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นผู้ประสานงานคดีกับพนักงานอัยการ โดยให้ระบุชื่อ ที่อยู่พร้อมหมายเลขโทรศัพท์
- ๓.๔ การส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินการ
- การส่งเรื่องให้พนักงานอัยการต้องระบุในหนังสือนำส่งถึงวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนว่าจะให้ฟ้องผู้ใด ในฐานะใด มูลหนี้ใด จำนวนเงินที่เรียกร้อง
- ๓.๕ สรุปข้อเท็จจริงพร้อมพยานเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
- ๓.๖ ใบแต่งตั้งนายความ
- ใบแต่งตั้งนายความต้องใช้แบบพิมพ์ของศาลยุติธรรม ซึ่งสามารถดาวน์โหลด (download) ได้จากเว็บไซต์ของสำนักงานศาลยุติธรรม

ใบแต่งตั้งนายความที่ส่งให้พนักงานอัยการดำเนินคดีนั้น ให้จัดส่งพร้อมแนบสำเนา หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี) คำสั่งมอบอำนาจ และสำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ของผู้แต่งตั้งนายความ

๓.๗ เงินค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี

เงินค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ได้แก่ เงินค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เช่น ค่าขึ้นศาล ค่านำหมาย ค่าธรรมเนียมอื่น รวมถึงค่าใช้จ่าย ในการดำเนินคดีทั้งหมด ในกรณีอุทธรณ์ ฎีกา รวมถึงค่าฤชาธรรมเนียมที่ต้องใช้ แทนแก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งด้วย

เมื่อสำนักงานอัยการจังหวัดหรือสำนักงานอัยการเขตพื้นที่ แจ้งค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแจ้งอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน เพื่อขอเบิกค่าใช้จ่าย

๒. การไกล่เกลี่ยและประนีประนอมยอมความ

กรณีส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินการแล้วแต่ยังไม่ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาล หากมีการเจรจาไกล่เกลี่ยและประนีประนอมยอมความกับคู่กรณีสำเร็จแล้ว และไม่จำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด แจ้งให้พนักงานอัยการทราบทันที

กรณีสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจดำเนินคดีและพนักงานอัยการได้ดำเนินการยื่นคำฟ้องหรือยื่นคำให้การแล้ว หากจะทำการ ไกล่เกลี่ยและประนีประนอมยอมความ สามารถทำได้โดยมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ก่อนวันนัดของศาล สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและลูกหนี้ผู้กู้สามารถแจ้งความประสงค์ขออนาคดีเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยได้โดยตรงที่ศูนย์ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทของศาลที่มีเขตอำนาจ

(๒) ระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณา สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและลูกหนี้ผู้กู้ อาจแถลงต่อศาลให้ส่งคดีเข้าสู่ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของศาลที่มีเขตอำนาจ

(๓) เมื่อสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดได้รับแจ้งวันนัดไกล่เกลี่ย ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดส่งผู้มีอำนาจ (พัฒนาการจังหวัด) พร้อมหนังสือมอบอำนาจไปศาลเพื่อเข้าร่วมเจรจาไกล่เกลี่ยตามวันเวลาที่นัดหมายทุกนัด

ในการไกล่เกลี่ยหากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและลูกหนี้ผู้กู้สามารถตกลงกันได้ ให้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความ หรือถอนฟ้องคดีว่าต่าง (กรณีเป็นโจทก์ฟ้อง) คู่ความอีกฝ่าย ขอลดหนี้ลงบางส่วน หรือขอผ่อนผันการชำระหนี้ ซึ่งพนักงานอัยการผู้ว่าคดีเห็นว่ามีเหตุอันสมควร

เมื่อเข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพิจารณาข้อเสนอ ประนีประนอมยอมความ หากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดตกลงประนีประนอมยอมความ ให้มีหนังสือแจ้งเงื่อนไขไปให้พนักงานอัยการทราบ พนักงานอัยการผู้ว่าคดี ดำเนินการ ได้เป็น ๒ แนวทาง คือ

(๑) พนักงานอัยการผู้ว่าคดีตกลงประนีประนอมยอมความตามเงื่อนไขที่ได้รับแจ้งนั้น

(๒) ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแต่งตั้งตัวแทนมาแถลงต่อศาลในวันประนีประนอมยอมความก็ได้ ในกรณีนี้ให้ตัวแทนของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลงชื่อในสัญญาประนีประนอมยอมความด้วย

สัญญาประนีประนอมยอมความต้องให้คู่ความฝ่ายตรงข้ามลงนามในสัญญาประนีประนอมยอมความที่ทำนอกศาล ในระหว่างพิจารณาคดี สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ต้องแจ้งผลการประนีประนอมหรือข้อตกลงนั้นให้พนักงานอัยการทราบโดยเร็วเพื่อจะได้ ดำเนินการและแถลงต่อศาลต่อไป

สัญญาประนีประนอมยอมความที่ทำในศาลนั้น คู่ความทั้งสองฝ่ายต้องลงนามในสัญญา ต่อหน้าผู้พิพากษา ดังนั้น ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด จัดทำกร่างสัญญาประนีประนอมยอมความตามที่ตกลงกับลูกหนี้ผู้กู้ และตรวจสอบข้อตกลงให้ดีเสียก่อนแล้วส่งพนักงานอัยการ เพื่อที่พนักงานอัยการจะได้ตรวจสอบเนื้อหาของข้อตกลงว่าไม่ขัดต่อกฎหมาย และกองทุน ไม่เสียเปรียบ หากพนักงานอัยการเป็นผู้ร่างสัญญาประนีประนอมยอมความจะส่งให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ตรวจสอบว่าเป็นไปตามที่ตกลงกันหรือไม่ อย่างไรก็ตามบางครั้งอาจตกลงกันได้ ในศาล และศาลให้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความในนัดพิจารณาวินิจฉัย จึงไม่มีเวลา ที่จะดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าว

ผู้แทนสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ที่ไปศาลในวันดังกล่าวจึงต้องตรวจสอบเนื้อหา หรือข้อตกลงในสัญญาประนีประนอมยอมความด้วยความรอบคอบ นอกจากข้อตกลง ในสาระสำคัญที่เกี่ยวกับหนี้แล้ว สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ควรมีข้อความตกลงด้วยว่า **“หากผิดนัดงวดใดงวดหนึ่งหรือผิดนัดข้อใดข้อหนึ่งถือว่าผิดนัดทั้งหมด และให้บังคับคดีได้ทันที”** นอกจากนี้มีข้อตกลงให้บังคับคดีได้ทันทีแล้ว หากประสงค์จะเรียกดอกเบี้ยผิดนัด ต้องมีข้อตกลง ในเรื่องดอกเบี้ยว่าเมื่อผิดนัดจะให้กลับไปคิดดอกเบี้ยในอัตราอย่างไร หรือมีข้อตกลงว่า เมื่อผิดสัญญาแล้วจะต้องปฏิบัติอย่างไร รวมทั้งมีข้อตกลงเรื่องค่าธรรมเนียมและค่าทนายความไว้ด้วย

การตรวจสอบความถูกต้องของสัญญาประนีประนอมยอมความ เช่น ชื่อบุคคล จำนวนเงิน เงื่อนไขตกลง และผู้มีอำนาจในการลงนามในสัญญาประนีประนอมยอมความ

กรณีมอบอำนาจต้องมีหนังสือมอบอำนาจพร้อมเอกสาร ที่ครบถ้วนถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ในการตรวจสอบและติดตามทวงถามให้คู่สัญญา ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความที่ได้ตกลงกันไว้

เมื่อศาลพิพากษาให้เป็นไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความแล้ว คำพิพากษาดังกล่าวเป็นที่สุด ในกรณีที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด เป็นโจทก์ และจำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาตามสัญญา ประนีประนอมยอมความ ให้มีหนังสือแจ้งให้พนักงานอัยการเพื่อขอให้ศาลออกหมายบังคับคดี

๓. การดำเนินคดีอาญา

การดำเนินคดีอาญากับสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจะเป็นกรณีสืบเนื่องจากการกระทำความผิดฐานยักยอกหรือฉ้อโกง ส่วนคดีอาญาอื่นยังไม่ปรากฏ ขั้นตอนการดำเนินคดีอาญามีดังนี้

(๑) เมื่อพบการยักยอกเงินหรือฉ้อโกงเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีถ้าผู้กระทำความผิดคืนเงินที่ยักยอกหรือฉ้อโกงพร้อมดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ ๗.๕ บาทต่อปีของเงินที่เอาไปครบถ้วน ให้เก็บรวบรวมเรื่องเป็นข้อมูลป้องกันมิให้เกิดเหตุเช่นนี้อีก

(๒) หากผู้กระทำความผิดไม่คืนเงินพร้อมดอกเบี้ยผิดนัดของเงินที่เอาไปครบถ้วน ให้นำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะอนุกรรมการอำเภอพิจารณาเห็นชอบและเสนอคณะอนุกรรมการจังหวัดพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินคดีผู้ยักยอกหรือฉ้อโกง ขณะเดียวกันให้รีบรายงานกรมการพัฒนาชุมชน

(๓) พัฒนาการจังหวัดแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนในพื้นที่เกิดเหตุ เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องคดีอาญา* ภายในสามเดือนนับแต่วันที่อธิบดีลงนามในบันทึกเสนอเรื่องดังกล่าว

(๔) การแจ้งความร้องทุกข์ให้เรียกให้ผู้กระทำความผิดชดใช้ค่าเสียหายอันเกิดจากการกระทำความผิดในคราวเดียวกัน

(๕) ภายหลังแจ้งความร้องทุกข์ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ติดตามความคืบหน้าแห่งคดี และรายงานผลให้คณะอนุกรรมการจังหวัดและอธิบดีทราบเป็นระยะ

.....

* “คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา” หมายถึง “คดีแพ่งที่ฟ้องบังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีมูลฐานความรับผิดชอบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา” กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือหากมูลเหตุของการกระทำความผิดอาญาใดทำให้ผู้กระทำความผิดนั้นต้องรับผิดชอบในทางแพ่งด้วย

๔. อายุความฟ้องคดีความผิดอันยอมความได้

ในกรณีความผิดอันยอมความได้ ถ้าผู้เสียหายมิได้ร้องทุกข์ภายในสามเดือนนับแต่วันที่รู้เรื่องความผิด และรู้ตัวผู้กระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ ดังนั้น คดีอาญาของกองทุนอันเป็นความผิดฐานยกยอกหรือฉ้อโกง เป็นคดีความผิดอันยอมความได้จึงต้องร้องทุกข์ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องและรู้ตัวผู้กระทำความผิดด้วย

บทที่ ๕

มาตรการลดมูลค่าหนี้ค้างชำระ

เพื่อเป็นการช่วยแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระของกองทุน คณะกรรมการการบริหารงานกองทุน ได้กำหนดมาตรการลดมูลค่าหนี้ค้างชำระกองทุน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๒ โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

๑. ให้ตรวจสอบและติดตามหนี้ค้างชำระตามสัญญาปี ๒๕๕๖ ทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัด และทุกเขตในพื้นที่กรุงเทพมหานคร หากพบว่ามีหนี้ตามสัญญาดังกล่าวอยู่ในพื้นที่ใด ให้รายงานตามลำดับจนถึงกรมการพัฒนาชุมชน แล้วติดตามให้ลูกหนี้ค้างชำระตามสัญญาชำระหนี้ หรือรับสภาพหนี้แล้วแต่กรณี หากมีลูกหนี้รายใดในกลุ่มเพิกเฉย ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีกับลูกหนี้ทั้งหมด แล้วรายงานให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบเป็นการด่วน พร้อมทั้งเบิกค่าใช้จ่ายดำเนินคดีดังกล่าวในคราวเดียวกัน

๒. ในกรณีหนี้ค้างชำระตามสัญญาปี ๒๕๕๖ ได้มีการบริหารจัดการหนี้โดยให้มีการชำระหนี้บางส่วน หรือการรับสภาพหนี้แล้ว ให้ติดตามการชำระหนี้ตามข้อตกลง หากลูกหนี้เพิกเฉย ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีกับลูกหนี้ทั้งหมด แล้วรายงานให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบเป็นการด่วน พร้อมทั้งเบิกค่าใช้จ่ายดำเนินคดีดังกล่าวในคราวเดียวกัน

๓. ในกรณีหนี้ค้างชำระตามสัญญาปี ๒๕๕๖ เหลือลูกหนี้ตามสัญญาไม่ครบเพราะเหตุลูกหนี้บางรายถึงแก่กรรมหรือลูกหนี้บางรายหนี และลูกหนี้ที่เหลือเพิกเฉย ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีกับลูกหนี้ที่เหลือ แล้วรายงานให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบเป็นการด่วน พร้อมทั้งเบิกค่าใช้จ่ายดำเนินคดีดังกล่าวในคราวเดียวกัน

๔. ในกรณีหนี้ค้างชำระตามสัญญาปี ๒๕๕๖ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าภายหลังที่กลุ่มได้รับเงินไปแล้ว ไม่ดำเนินการตามโครงการแต่นำเงินไปแบ่งกัน และปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีลูกหนี้บางรายตามสัญญาได้ขอชำระหนี้เงินต้น ดอกเบี้ยตามสัญญา ดอกเบี้ยผิดนัด และเบี้ยปรับ (ถ้ามี) ในส่วนลูกหนี้ที่ตนต้องรับผิดชอบครบถ้วน ให้เสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี เพื่อมีมติปลดหนี้กับลูกหนี้รายนั้น ส่วนหนี้ค้างชำระที่เหลือภายหลังหักในส่วนที่ปลดหนี้แล้วให้ติดตามกับลูกหนี้ที่เหลือ หากมีการเพิกเฉย ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีกับลูกหนี้ที่เหลือ แล้วรายงานให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบเป็นการด่วน พร้อมทั้งเบิกค่าใช้จ่ายดำเนินคดีดังกล่าวในคราวเดียวกัน

*ตัวอย่าง : หนังสือขอปลดหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ท้ายบท

๕. ในกรณีหนี้ค้ำชำระตามสัญญาปี ๒๕๕๖ สัญญาฉบับต้นฉบับหาไม่พบ ให้แจ้งคู่สัญญาติดตามค้นหา หากไม่พบให้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวน แล้วนำหลักฐานการแจ้งความประกอบกับสำเนาสัญญาที่คู่สัญญาลงนามรับรอง เป็นหลักฐานเพื่อติดตามหนี้ค้ำชำระ และหากลูกหนี้เพิกเฉย ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดี แล้วรายงานให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบพร้อมทั้งเบิกค่าใช้จ่ายดำเนินคดีดังกล่าวในคราวเดียวกัน

๖. ในกรณีหนี้ค้ำชำระตามสัญญาปี ๒๕๕๖ สัญญาฉบับต้นฉบับหาไม่พบ ให้แจ้งคู่สัญญาติดตามค้นหา หากไม่พบให้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวน แล้วนำหลักฐานการแจ้งความประกอบกับสำเนาสัญญาที่คู่สัญญาลงนามรับรอง เป็นหลักฐานเพื่อติดตามหนี้ค้ำชำระ และหากลูกหนี้เพิกเฉย ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดี แล้วรายงานให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบพร้อมทั้งเบิกค่าใช้จ่ายดำเนินคดีดังกล่าวในคราวเดียวกัน

๗. ในกรณีหนี้ค้ำชำระตามสัญญา ปี ๒๕๕๖ หากไม่พบทั้งสัญญาฉบับจริงและฉบับสำเนา ให้สืบค้นจากระบบการโอนเงินและรายชื่อลูกหนี้ที่ปรากฏในระบบ ประกอบกับบันทึกถ้อยคำของคู่สัญญาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นหนี้ของกลุ่มในขณะนั้นยืนยัน แล้วแจ้งให้ลูกหนี้รับสภาพหนี้เพื่อใช้เป็นหลักฐานติดตามหนี้ค้ำชำระนั้น หากลูกหนี้อยู่ใดเพิกเฉยให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดี แล้วรายงานให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบ พร้อมทั้งเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีดังกล่าวในคราวเดียวกัน

๘. ในกรณีหนี้ค้ำชำระตามสัญญาปี ๒๕๕๖ มีการรับสภาพหนี้หรือปรับโครงสร้างหนี้หรือประนอมหนี้ ไม่รวมถึงการทำสัญญาประนีประนอมในชั้นศาล หากจำนวนหนี้ที่ค้ำชำระที่ลูกหนี้ต้องการผ่อนชำระคืนกองทุนเป็นจำนวนมากเป็นภาระเกินกำลังที่จะสามารถผ่อนให้หมดได้ภายในระยะเวลาสองปี ให้เสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี และที่ประชุมพิจารณาแล้ว อาจมีมติให้ขยายระยะเวลาผ่อนชำระหนี้เกินกว่าสองปีก็ได้ แต่ต้องไม่เกินสี่ปี โดยตลอดระยะเวลาการผ่อนชำระหนี้ของลูกหนี้ต้องจ่ายดอกเบี้ยในอัตราผิมนัดร้อยละ ๗.๕ บาทต่อปี ตลอดระยะเวลาการผ่อนชำระหนี้ หรืออาจมีมติให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีกับลูกหนี้เพื่อไปไกล่เกลี่ยทำสัญญาประนีประนอมในชั้นศาลแล้วแต่จะเลือก *

๙. ให้ดำเนินการตามมาตรการลดมูลค่าหนี้ตามสัญญาปี ๒๕๕๖ ตามข้อ ๑ - ๘ ให้แล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ ส่วนหนี้ค้ำชำระตามสัญญาปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ ให้ดำเนินการเช่นเดียวกันกับการดำเนินการหนี้ค้ำชำระตามสัญญาปี ๒๕๕๖ โดยให้ทยอยดำเนินการให้แล้ว

* ตัวอย่าง : หนังสือขอขยายระยะเวลาชำระหนี้ ทำยบท

เสร็จภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒ โดยให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานดำเนินการตามมาตรการลดมูลค่าหนี้ค้ำชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตามสัญญาปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙ แล้วรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวให้กรมฯ ทราบอย่างต่อเนื่องทุกเดือน และให้สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีรวบรวมผลการดำเนินงานดังกล่าวนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในวาระสืบเนื่องและที่ประชุมกรรมการพัฒนาชุมชนให้รับทราบตามลำดับต่อไป

๑๐. กรณีหนี้ค้ำชำระตามสัญญาปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ ให้ติดตามว่าได้มีการดำเนินงานตามโครงการที่เสนอหรือไม่ อย่างไร หากไม่การดำเนินงานตามโครงการให้เรียกเงินต้นคืนทันทีพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ บาทต่อปี นับแต่วันที่รับเงินตามโครงการไป หากลูกหนี้เพิกเฉยให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดี แล้วรายงานให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบ พร้อมทั้งเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีดังกล่าวในคราว

๑๑. กรณีหนี้ค้ำชำระตามสัญญาปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ ให้ติดตามลูกหนี้ทุกคนตามโครงการให้ชำระหนี้ โดยให้ออกเป็นหนังสือแจ้งเตือน หากเพิกเฉยให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดี แล้วรายงานให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบ พร้อมทั้งเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีดังกล่าวในคราวเดียวกัน

๑๒. ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานดำเนินการตามมาตรการลดมูลค่าหนี้ค้ำชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตามสัญญาปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ แล้วรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวให้กรมฯ ทราบอย่างต่อเนื่องทุกเดือน และให้สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีรวบรวมผลการดำเนินงานดังกล่าวนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในวาระสืบเนื่องและที่ประชุมกรรมการพัฒนาชุมชนให้รับทราบตามลำดับต่อไป

๑๓. กรณีมีการทุจริตหรือมีการกระทำโดยมิชอบกับเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้พัฒนาการจังหวัด หรือเลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนภายในสามเดือนนับวันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด พร้อมทั้งเรียกเงินตามที่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้รับความ

เสียหายพร้อมดอกเบี้ยในอัตราผิदनร้อยละ ๗.๕ บาทต่อปี นับแต่วันที่ผู้กระทำความผิดเอาเงินไป
กรณีผู้กระทำความผิดขอรับสภาพหนี้ไม่เป็นเหตุให้งดการร้องทุกข์โดยเด็ดขาด

๑๔. ให้สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
หรือสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี
ช่วยเหลือสนับสนุนให้ลูกหนี้ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่มีเจตนาชำระหนี้ ได้พัฒนาศักยภาพ
ในการชำระหนี้เพื่อลดมูลค่าหนี้ค้ำชำระด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเสริมสร้างความรู้ด้านการประกอบ
อาชีพเดิมของลูกหนี้ให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น การเสริมสร้างความรู้ให้ลูกหนี้มีรายได้เสริมนอกเหนือ
อาชีพประจำของลูกหนี้ การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ให้มีการสร้างงานสร้างรายได้
ให้กับลูกหนี้ เป็นต้น โดยอาจจ้างผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารจัดการเพื่อให้ลูกหนี้
มีความสามารถชำระหนี้เป็นวิทยากรหรือที่ปรึกษาแล้วแต่กรณี

มาตรการทั้งหมดส่วนใหญ่เป็นเรื่องการติดตามหนี้ค้ำชำระจะมี ๒ มาตรการ ได้แก่
มาตรการปลดหนี้ให้กับลูกหนี้ที่ชำระหนี้ค้ำชำระในส่วนของตน เมื่อชำระครบถ้วนแล้วทั้งเงินต้น
และดอกเบี้ย คณะอนุกรรมการจังหวัด/กทม.อนุมัติเป็นอันว่าลูกหนี้รายนั้นสิ้นความผูกพัน
ในฐานะเป็นลูกหนี้ค้ำชำระกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

นอกจากนี้ยังมีมาตรการที่เปิดโอกาสให้ลูกหนี้ได้ขอขยายเวลาการผ่อนชำระหนี้จาก ๒ ปี
เป็น ๔ ปี เมื่อคณะอนุกรรมการจังหวัด/กทม.อนุมัติ ลูกหนี้กลุ่มนั้นสามารถขยายระยะเวลา
ผ่อนชำระหนี้ค้ำชำระได้ไม่เกิน ๔ ปี

ตัวอย่าง

หนังสือขอขยายระยะเวลาชำระหนี้

จังหวัด.....

เขียนที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาชำระหนี้

เรียน คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด จังหวัด.....

ด้วยข้าพเจ้านาง/นางสาว.....อายุ.....ปี
บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....โทรศัพท์.....
บ้านเลขที่.....หมู่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
พร้อมด้วยสมาชิกอีกจำนวน.....คน ประกอบด้วย

๑. นาง/นางสาว.....อายุ.....ปี
บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....โทรศัพท์.....
บ้านเลขที่.....หมู่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

๒. นาง/นางสาว.....อายุ.....ปี
บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....โทรศัพท์.....
บ้านเลขที่.....หมู่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

๓. นาง/นางสาว.....อายุ.....ปี
บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....โทรศัพท์.....
บ้านเลขที่.....หมู่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

๔. นาง/นางสาว.....อายุ.....ปี
บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....โทรศัพท์.....
บ้านเลขที่.....หมู่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

(ลูกหนี้ลงชื่อกำกับหน้าแรกด้วย)

ได้กู้ยืมเงินจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด.....ตามหนังสือสัญญากู้ยืมเงิน
เลขที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
เป็นเงินจำนวน.....บาท (.....) โดยส่งชำระหนี้ภายใน ๒ ปี
เป็นเวลา.....งวด ๆ ละ.....บาท (.....) ขณะนี้ได้ชำระหนี้มาแล้ว
จำนวน.....งวด เป็นเงินจำนวน.....บาท (.....) ยังคงเหลือเงิน
จำนวน.....บาท (.....) ข้าพเจ้าทั้ง ๕ คน มีความประสงค์
ขอขยายระยะเวลาชำระหนี้โดยขอผ่อนชำระหนี้เป็นงวด ๆ ละ.....บาท (.....)
จากเดิมที่ส่งชำระหนี้หนึ่งงวดละงวดบาท (.....) และขอขยายเพิ่มงวด
ชำระหนี้อีก.....งวด จากเดิมส่งชำระหนี้เป็นเวลา.....งวด รวมเวลาส่งชำระหนี้ทั้งสิ้น.....งวด
โดยถือว่าเอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของสัญญากู้ยืมเงินเลขที่.....ลงวันที่.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

นาง/นางสาว.....ลูกหนี้
(.....)

นาง/นางสาว.....ลูกหนี้
(.....)

นาง/นางสาว.....ลูกหนี้
(.....)

นาง/นางสาว.....ลูกหนี้
(.....)

นาง/นางสาว.....ลูกหนี้
(.....)

อนุมัติโดยมติคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร
ในการประชุมครั้งที่.....วันที่.....

ลงชื่อ.....
(.....)

เลขาธิการคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
ระดับจังหวัด จังหวัด...../กรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ กรณีการขยายระยะเวลาผ่อนชำระหนี้เกินกว่า ๒ ปี สามารถทำได้ แต่ต้องไม่เกิน ๔ ปี โดยตลอดระยะเวลา
การผ่อนชำระหนี้ของลูกหนี้ต้องจ่ายดอกเบี้ยในอัตราผิมนัดร้อยละ ๗.๕ บาทต่อปี ตลอดระยะเวลาการผ่อนชำระหนี้ ซึ่งเป็นไป
ตามมาตรการลดมูลค่าหนี้ค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตามสัญญาปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙ และปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑

ตัวอย่าง

หนังสือขอลดหนี้ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

จังหวัด.....

ทำที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอลดหนี้ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด

เรียน คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด จังหวัด.....

(หรือคณะทำงานติดตามหนี้.....ที่ได้รับมอบหมายโดยคำสั่งแต่งตั้ง)

ด้วยข้าพเจ้านาง/นางสาว.....อายุ.....ปี

บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....โทรศัพท์.....

บ้านเลขที่.....หมู่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

มีความประสงค์ขอชำระหนี้ค้ำชำระเพื่อขอลดหนี้ค้ำชำระ ตามสัญญากู้ยืมเงิน เลขที่.....

วันที่.....ซึ่งข้าพเจ้ากับพวกเป็นลูกหนี้ร่วมกันกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด.....

ตามโครงการ.....เป็นเงิน.....บาท (.....)

พร้อมด้วยสมาชิกอีกจำนวน.....คน ประกอบด้วย

๑. นาง/นางสาว.....อายุ.....ปี

บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....โทรศัพท์.....

บ้านเลขที่.....หมู่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

๒. นาง/นางสาว.....อายุ.....ปี

บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....โทรศัพท์.....

บ้านเลขที่.....หมู่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

๓. นาง/นางสาว.....อายุ.....ปี

บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....โทรศัพท์.....

บ้านเลขที่.....หมู่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

๔. นาง/นางสาว.....อายุ.....ปี

บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....โทรศัพท์.....

บ้านเลขที่.....หมู่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

โดยข้าพเจ้าพร้อมด้วยสมาชิกมีหนี้ค้ำชำระกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ดังนี้

(๑) เป็นเงินต้น จำนวน.....บาท (.....)

(๒) ดอกเบี้ยค้ำชำระ จำนวน.....บาท (.....)

(๓) ดอกเบี้ยผิดนัด จำนวน.....บาท (.....)

(๔) เบี้ยปรับ (ถ้ามี) จำนวน.....บาท (.....)

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน.....บาท (.....)

โดยข้าพเจ้าขอชำระหนี้ทั้งหมดในส่วนที่ข้าพเจ้าต้องรับผิดชอบตามสัญญาดังกล่าว

(๑) เป็นเงินสด จำนวน.....บาท (.....)

(๒) ดอกเบี้ยค้างชำระ จำนวน.....บาท (.....)

(๓) ดอกเบี้ยผิดนัด จำนวน.....บาท (.....)

(๔) เบี้ยปรับ (ถ้ามี) จำนวน.....บาท (.....)

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน.....บาท (.....) และขอให้คณะกรรมการ

บริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด จังหวัด.....ได้พิจารณาปลดหนี้ให้กับข้าพเจ้า

ส่วนจำนวนหนี้ค้างชำระที่เหลือ จำนวน.....บาท (.....)

ให้เรียกเก็บจากลูกหนี้ร่วมตามโครงการที่เหลือ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติปลดหนี้ค้างชำระให้กับ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

สมาชิกลูกหนี้

อนุมัติโดยมติคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร

ในการประชุมครั้งที่.....วันที่.....

ลงชื่อ.....

(.....)

เลขาธิการคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

ระดับจังหวัด จังหวัด...../กรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ การปลดหนี้รายบุคคลลูกหนี้ต้องชำระเงินสด ดอกเบี้ยตามสัญญา ดอกเบี้ยผิดนัด และเบี้ยปรับ (ถ้ามี) ในส่วนที่ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบจนครบถ้วน แล้วให้เสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี เพื่อมีมติปลดหนี้ให้กับลูกหนี้รายนั้น ซึ่งเป็นไปตามมาตรการลดมูลค่าหนี้ค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตามสัญญาปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙ และปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ ตามข้อ ๔

รวมแบบตรวจสอบความถูกต้องการบริหารงานกองทุน

การบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในปัจจุบัน ปัญหาหลักคือกรณีกองทุนมีหนี้ค้ำชำระค่อนข้างมาก สาเหตุหลักเกิดจากการสะสมหนี้ค้ำชำระมาจากกองทุนเดิม ซึ่งการบริหารงานกองทุนในขณะนั้นเป็นภาคประชาชน ทำให้การใช้กฎ ระเบียบ หรือกฎหมายต่าง ๆ ยังไม่มากพอ แต่มาในปัจจุบันการบริหารงานกองทุนภายใต้การดำเนินงานของภาคราชการมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการบริหารงานกองทุนที่ชัดเจน ดังนั้น กระบวนการบริหารงานกองทุนจึงสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้

๑. การตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารงานกองทุนก่อนเป็นหนี้

การตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารงานกองทุนก่อนเป็นหนี้

(Before Debt Checklist)

ที่	รายการ	มีดำเนินการหรือไม่		หมายเหตุ
		มี	ไม่มี	
๑.	สมาชิกประชุมเลือกผู้แทนกลุ่ม			
๒.	สมาชิกร่วมจัดทำโครงการ			
๓.	สมาชิกร่วมกำหนดจำนวนเงินกู้			
๔.	สมาชิกร่วมกำหนดเวลาเงินคืน			
๕.	สมาชิกตั้งแต่ ๕ คน ขึ้นไป			
๖.	ภูมิลำเนาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน			
๗.	มีการดำเนินงานหรือมีผลงาน			
๘.	ไม่เป็นผู้มีประวัติเสื่อมเสีย			
๙.	โครงการเพื่อพัฒนาอาชีพฯ			
๑๐.	โครงการที่ตอบสนองยุทธศาสตร์			
๑๑.	โครงการที่มีผลการดำเนินงานฯ			
๑๒.	โครงการที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย			
๑๓.	วัตถุประสงค์โครงการเหมาะสม			
๑๔.	ความคุ้มค่าและประโยชน์			
๑๕.	ความสามารถในการชำระเงินคืน			
๑๖.	พิจารณาปัจจัยเสี่ยง			

การตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารงานกองทุนก่อนเป็นหนี้ (Before Debt Checklist) จำนวน ๑๖ ข้อ สามารถตรวจสอบได้จากกระบวนการพิจารณาของคณะทำงานขับเคลื่อน คณะอนุกรรมการอำเภอ และคณะอนุกรรมการจังหวัด ที่ปรากฏในรายงานการประชุม หรือเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการประชุมในลักษณะรายการตรวจสอบ (Checklist)

๒. การตรวจสอบความถูกต้องของการบริหารงานกองทุนขณะเป็นหนี้

การตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารงานกองทุนขณะเป็นหนี้ (While in Debt Checklist)

ที่	รายการ	มีดำเนินการหรือไม่		หมายเหตุ
		มี	ไม่มี	
๑.	รับเงินโอนแล้ว ๗ วันทำการ ลูกหนี้ต้องดำเนินการ			
๒.	รับเงินโอนแล้วภายใน ๓๐ วัน รายงาน+ภาพถ่าย			
๓.	มีการขอแก้ไขปรับปรุงแผนงานโครงการ			
๔.	ไม่สามารถดำเนินการตามโครงการลูกหนี้ต้องคืนเงิน			
๕.	ครบกำหนดการชำระเงินคืนลูกหนี้ชำระเงินคืน			
๖.	ลูกหนี้รายงานผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ			
๗.	คณะอนุฯ คณะทำงานฯ ติดตาม+รายงานผล			

กรณีมีการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสมาชิกในพื้นที่ตั้งของโครงการ อาจต้องมีการบันทึกภาพเพื่อเป็นข้อมูลในการให้คำแนะนำแก่สมาชิกลูกหนี้ก่อนหน้านั้นจะครบกำหนดตามสัญญา

๓. การตรวจสอบความถูกต้องของการบริหารงานกองทุนภายหลังเป็นหนี้ค้างชำระ

กระบวนการตรวจสอบความถูกต้องของการบริหารงานกองทุนภายหลังเป็นหนี้ค้างชำระ เป็นกระบวนการสำคัญเนื่องจากการบริหารงานกองทุนในช่วงที่ลูกหนี้ผิดสัญญาถูกยึดเป็นช่วงที่ลูกหนี้มีปัญหาด้านการเงิน ซึ่งฝ่ายเจ้าหนี้มีความจำเป็นที่ต้องมีมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้ลูกหนี้มีความสามารถชำระหนี้ค้างชำระให้กองทุนได้ ซึ่งหากไม่ได้รับชำระหนี้คืนหรือลูกหนี้บางกลุ่มเพิกเฉย กองทุนมีความจำเป็นที่ต้องดำเนินคดีในที่สุด

การตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารงานกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ
(After Debt Checklist)

ที่	รายการ	มีดำเนินการหรือไม่		หมายเหตุ
		มี	ไม่มี	
๑.	ตรวจสอบโครงการที่มีหนี้ค้างชำระ			
๒.	ตรวจสอบจำนวนหนี้ค้างชำระ			
๓.	แจ้งเตือนลูกหนี้ผิดนัดทุกคน แจ้งวันเวลาจำนวนเงินที่ต้องชำระชัดเจน			
๔.	ลูกหนี้ติดต่อเพื่อขอ...			
	ผ่อนชำระหนี้			
	รับสภาพหนี้			
๕.	ลูกหนี้เพิกเฉย			
๖.	เสนอเรื่องคณะกรรมการฟ้องคดี			
๗.	ส่งเรื่องพนักงานอัยการดำเนินคดี			
๘.	ตั้งผู้ประสานงานคดี			
๙.	รายงานกรม พร้อมเบิกค่าธรรมเนียม			

รายการการตรวจสอบ (Checklist) หนี้ค้างชำระในแต่ละโครงการต้องดำเนินการโดยไม่ชักช้า โดยเฉพาะหนี้ค้างชำระตามสัญญากู้ยืมเงิน ปี ๒๕๕๖ ซึ่งจะเริ่มทยอยขาดอายุความ เพราะจะเป็นกระบวนการเริ่มต้นของการดำเนินคดีกับลูกหนี้ที่ไม่มีเจตนาชำระหนี้ ในขณะเดียวกัน สำหรับลูกหนี้ที่มีเจตนาชำระหนี้ หากมาติดต่อขอผ่อนชำระหนี้ หรือขอรับสภาพหนี้ และกองทุนได้ให้ผ่อนชำระหนี้ หรือรับสภาพหนี้แล้ว ลูกหนี้ในส่วนนี้ก็จะเกิดความสบายใจในระดับหนึ่ง และมีความหวังว่าในอนาคตหนี้ที่ตนค้างชำระคงจะหมดพ้นภาระความผูกพันในฐานะลูกหนี้

ภาคผนวก

ปัญหา ถาม-ตอบ

- ๑. ประธานกรรมการฯ ตำบล ยอมรับผิดฐานฉ้อโกง จึงทำหนังสือรับสภาพหนี้ไว้ แต่ถึงกำหนดไม่ชำระ จะทำอย่างไร
- ตอบ หากถึงกำหนดไม่ชำระ ถ้าเกินสามเดือนอายุความร้องทุกข์จะขาดทันที ดังนั้นไม่ว่ากรณีใดควรแจ้งความร้องทุกข์เอาความผิดอาญาไว้ก่อน ส่วนการรับสภาพหนี้เป็นอีกเรื่องหนึ่ง
- ๒. คืนเงินให้ประธานฯ ตำบล ต่อมาประธานฯ ตำบลตายจะทำอย่างไร
- ตอบ ประธานฯ ตำบลตายเป็นผลให้คดีอาญาระงับ ต้องเรียกให้ทายาทรับผิด หากปฏิเสธ ต้องฟ้องภายใน ๑ ปี นับแต่ประธานฯ ตำบลตาย

ปัญหา ถาม-ตอบ

๓. สมาชิกกู้เงิน ประธานฯ ตำบลมาเอาเงินจากสมาชิกไป ถึงกำหนดสมาชิกใช้ส่วนของสมาชิก แต่ประธานฯ ไม่ใช่ จะดำเนินการอย่างไร
- ตอบ แม้ประธานฯ เอาเงินไป แต่ประธานฯ ไม่ได้ผูกพันกับกองทุนฯ ดังนั้นกองทุนฯ จึงต้องทวงเงินจากสมาชิก ไปทวงประธานฯ ไม่ได้
๔. ประธานฯ ตำบล รับเงินจากสมาชิกไป แล้วไม่ส่งให้จังหวัด เจ้าหน้าที่แนะนำให้สมาชิกแจ้งความดำเนินคดี ต่อมาศาลพิพากษาให้จำเลยคืนเงินสมาชิก ภายหลังจังหวัดทวงหนี้สมาชิก ซึ่งสมาชิกจะปฏิเสธได้หรือไม่

ปัญหา ถาม-ตอบ

ตอบ สมาชิกปฏิเสธไม่ได้ต้องใช้เงินชำระหนี้ให้กองทุนตามสัญญาแล้วไปเรียกเอาเงินจากจำเลยตามคำพิพากษา.กองทุนไม่อาจเข้าไปก้าวล่วงได้ เนื่องจากคำพิพากษาศักดิ์สิทธิ์เฉพาะคู่ความเท่านั้น

๕. ประธานฯ ตำบล ยักยอกเงินกองทุนฯ ขอรับสภาพหนี้ได้หรือไม่

ตอบ รับสภาพหนี้ได้แต่ต้องมีข้อความทำนองว่า “การรับสภาพหนี้ฉบับนี้ไม่ตัดสิทธิดำเนินคดีอาญาหรือไม่สละสิทธิการดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำผิด”

ปัญหา ถาม-ตอบ

๖. ประธานฯ ตำบล ยักยอกเงินไป ๓๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ใช้เงินคืนจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท ที่เหลือขอผ่อนชำระเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท ผ่อนได้สองเดือนแล้วไม่ผ่อน จะทำอย่างไร

ตอบ ความผิดยักยอกต้องแจ้งความร้องทุกข์ภายใน ๓ เดือน นับแต่รู้เรื่องกระทำผิดและรู้ตัวผู้กระทำผิด การผ่อนชำระไม่เป็นเหตุให้งดแจ้งความร้องทุกข์ ดังนั้น หากเวลาได้ล่วงเลยเกิน ๓ เดือนก็ขาดอายุความร้องทุกข์

ปัญหา ถาม-ตอบ

๗. ประธานฯ ตำบลสำเนาเอกสารสมาชิกที่มาถ่ายที่ร้านค้าของตนแล้วไป
ปลอมลายมือชื่อเสนอขอกู้เงิน ได้เงินแล้วเอาไป ภายหลังสมาชิกถูกทาง
ถามจึงรู้ความจริง ขึ้นมาร้องเรียนขอความเป็นธรรมบนจังหวัด จะต้อง
ดำเนินการอย่างไร

ตอบ ประธานฯ ตำบล มีความผิดฐานฉ้อโกงเงินกองทุน กองทุนเป็น
ผู้เสียหาย ส่วนความผิดฐานปลอมแปลงเอกสาร สมาชิกเป็นผู้เสียหาย
กองทุนโดยพัฒนาการจังหวัดต้องแจ้งความร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีกับ
ประธานฯ ตำบล พร้อมเรียกเงินคืน

ปัญหา ถาม-ตอบ

๘. ประธานฯ ตำบล เพิ่มยอดเงินกู้ของสมาชิกจาก ๕๐,๐๐๐ บาท เป็น
๒๐๐,๐๐๐ บาท แล้วเอาเงินไปใช้ ๑๕๐,๐๐๐ บาท ส่งมอบให้สมาชิก
เท่ากับจำนวนกู้ คือ ๕๐,๐๐๐ บาท ต่อมาสมาชิกใช้เงินคืนประธานฯ
จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย ประธานฯ ก็เอาไป ไม่ส่งคืนจังหวัด
ควรทำอย่างไร

ตอบ ประธานฯ แก่ตัวเลขแล้วเอาเงินส่วนเกินไปกระทำผิดฐานฉ้อโกง
เงินกองทุนฯ ส่วนเอาเงินสมาชิกชำระคืนกระทำผิดฐานยักยอกเงินกองทุน
ต้องรายงานตามลำดับและร้องทุกข์ภายในสามเดือน นับแต่รู้เรื่องและรู้ตัว
ผู้กระทำผิด

ปัญหาถาม-ตอบ

๙. ประธานฯ ตำบล เรียกค่าธรรมเนียมการเสนอเรื่องกู้เงินกลุ่มละ ๑,๐๐๐บาท ภายหลังสมาชิกได้รับเงินกู้จึงหักกลุ่มละ ๑,๐๐๐ บาท ต่อมาสมาชิกที่ไม่ยอมเสียเงินกลับไม่ได้รับอนุมัติ จึงทำร้องเรียนจังหวัด/กรมฯ

ตอบ ประธานฯ ตำบล ผิดฐานฉ้อโกงเงินสมาชิก เมื่อสมาชิกเป็นผู้เสียหาย จึงต้องแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน

ปัญหา ถาม-ตอบ

๑๐. ประธานฯ ตำบล ยักยอกเงินกองทุนไป ๒๐๐,๐๐๐ บาท เศษ ภายหลังล้มละลาย จะต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ นับแต่โฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดในราชกิจจานุ และ โฆษณาหนังสือพิมพ์ เจ้าหนี้ ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ ภายใน ๒ เดือนนับแต่ วันโฆษณา(วันโฆษณารั้งหลังสุด)

แม้จะเป็นเจ้าผู้เป็นโจทก์ ก็ต้องยื่น ไม่มีสิทธิพิเศษใดๆ ทั้งสิ้น ถ้าเจ้าหนี้คนใดหลงลืม เจ้าหนี้คนนั้นก็เสียสิทธิในกองทรัพย์สิน ในคดีล้มละลาย

ปัญหา ถาม-ตอบ

๑๑. หนี้ค้ำชำระ คืนเงินต้นอย่างเดียวได้หรือไม่ อย่างไร

ตอบ ต้องคืนเงินต้น พร้อมดอกเบี้ยตามสัญญา หากผิดนัดต้องเสียดอกเบี้ย
ในอัตราผิดนัด และถ้าสัญญาระบุเบี้ยปรับไว้ก็ต้องเสียเบี้ยปรับด้วย

๑๒ ลูกหนี้ร้องของดหรือลดเบี้ยปรับ ได้หรือไม่ อย่างไร

ตอบ การงดหรือลดเบี้ยปรับ เป็นอำนาจคณะอนุฯ จังหวัด โดยลูกหนี้
ต้องร้องขอเป็นกรณีเฉพาะราย

๑๓.กรณีรับสภาพหนี้/ปรับโครงสร้างหนี้ใครเป็นผู้ลงนามคู่สัญญา

ตอบ คณะอนุกรรมการฯ จังหวัดมีมติเป็นคำสั่งมอบให้ใครคนนั้นเป็นผู้
ลงนามในหนังสือรับสภาพหนี้หรือปรับโครงสร้างหนี้

ปัญหา ถาม-ตอบ

๑๔. รับสภาพหนี้ชำระคืนภายใน ๑๒ งวด แต่เมื่อครบชำระแล้ว
กลับชำระยังไม่ครบ จะขอขยายได้หรือไม่

ตอบ เรื่องการรับสภาพหนี้หรือปรับโครงสร้างหนี้หาก
คณะอนุกรรมการฯ จังหวัดมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานติดตามหนี้
และได้มีการมอบอำนาจไปในเรื่องของอำนาจหน้าที่แล้ว
คณะทำงานติดตามหนี้สามารถพิจารณาขยายเวลาได้ แต่ถ้าไม่มี
การแต่งตั้งหรือไม่มีการมอบในอำนาจหน้าที่ ต้องนำเรื่องเข้า
คณะอนุกรรมการฯ จังหวัดพิจารณาเรื่องขยาย

ปัญหา ถาม-ตอบ

๑๕. สัญญาที่กำหนดคืนภายใน ๒ ปี ๆ ละ ๒ งวด สมาชิกชำระเงิน ไม่ครบอ้างว่าสัญญาให้ระยะเวลา ๒ ปี จะมีวิธีการอย่างไร

ตอบ ถ้าในสัญญาไม่ปรากฏเรื่องเงื่อนไขการผ่อนชำระก็ต้องเป็นไปตามที่สมาชิกอ้าง แต่หากว่าสัญญามีข้อความว่าต้องผ่อนชำระปีละ ๒ งวด ปรากฏอยู่ สมาชิกลูกหนี้นั้นต้องทำตามสัญญา หากไม่ปฏิบัติตามสัญญาก็ถือว่าผิดสัญญา และถือว่าเป็นลูกหนี้ผิดนัด ต้องเสียดอกเบี้ยผิดนัดในแต่ละงวด

ปัญหา ถาม-ตอบ

๑๖. กรณีใกล้หมดอายุความ ผู้กู้มารับสภาพหนี้ไม่ครบห้าคนได้หรือไม่
ตอบ รับสภาพก็คนก็ได้แต่ต้องรับสภาพหนี้เต็มจำนวน

๑๗. กลุ่มยื่นกู้ ต่อมาจังหวัดอนุมัติ แต่เงินที่อนุมัติคนในกลุ่มเพียงคนเดียวเอาไปใช้ และภายหลังบุคคลนั้นล้มละลาย จะดำเนินการอย่างไร

- ตอบ คนในกลุ่มทุกคนยังผูกพันกับกองทุนฯ ที่ต้องชำระหนี้จนครบจำนวนตามที่กู้ไป ส่วนคนที่เอาเงินกลุ่มไปใช้แล้วล้มละลายนั้นเป็นเรื่องภายในกลุ่มที่ต้องรับผิดชอบกันเอง กองทุนฯ ไม่ได้ผูกพันหรือเกี่ยวข้องด้วยแต่อย่างใด ดังนั้น ต้องมีหนังสือทวงถามหนี้ค้างชำระจากสมาชิกกลุ่มที่ยังไม่ล้มละลายให้ชำระหนี้ทั้งหมด

ปัญหา ถาม-ตอบ

๑๘. กรณีสัญญามีเฉพาะตัวถ่ายเอกสาร จำเป็นต้องทำใหม่หรือไม่
อย่างไร และต้องแจ้งความหรือไม่ หากต้องแจ้งใครเป็นคนแจ้ง

ตอบ สำเนาสัญญาถ้าไม่มีการรับรองให้ถูกต้องฟ้องศาลไม่ได้ กรณีมีแต่
สำเนาจึงต้องให้ผู้ถูกรับรองสำเนา หรือมีฉันทนให้ทำเป็นหนังสือรับสภาพ
หนังสือตามสัญญาฉบับนั้นลงชื่อผู้กู้ยืมเป็นสำคัญ แต่ถ้าทำใหม่ได้และผู้กู้
ยินยอมก็ทำใหม่ได้เลย

ส่วนการแจ้งความเอกสารหายนั้น ต้องดูว่าใครมีหน้าที่ดูแลหรือเก็บ
รักษาเอกสารนั้น ให้หน่วยงานทำหนังสือมอบให้ผู้นั้นไปแจ้งความ และ
เรื่องเอกสารหายไม่จำเป็นต้องเป็นพัฒนาการจังหวัด

ปัญหา ถาม-ตอบ

- ๑๙. ปัจจุบันลูกหนี้ไม่ชำระหนี้หรือบางรายชำระเพียง ๕๐๐-
๑,๐๐๐ บาท เท่านั้น ดังนั้น เราควรปรับโครงสร้างหนี้ หรือ
รับสภาพหนี้ จังหวัดอยากให้เงินสู่ระบบโดยเร็ว จะทำอย่างไร
- ตอบ การชำระหนี้บางส่วน ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงเป็นผลดี
กับเจ้าหนี้ ลูกหนี้ในกลุ่มนี้ควรนำมาปรับโครงสร้างหนี้ให้ลูกหนี้มี
ความสามารถชำระหนี้ตรงตามงวดได้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งโดยปกติ
แล้วต้องร่วมกันทั้งห้าคนส่งชำระหนี้ ส่วนกรณีไม่ชำระหนี้ ควร
มีหนังสือเตือน แล้วหากยังเพิกเฉย ก็เสนอเรื่องให้ฟ้อง

ปัญหา ถาม-ตอบ

๒๐.กรณียืมเงินไปแล้ว สัญญากำหนดชำระคืนภายใน ๒ ปี ครบกำหนดแล้วชำระแต่ดอกเบี้ยอย่างเดียวนับอายุความอย่างไร

ตอบ ชำระดอกเบี้ยอย่างเดียวถือว่าชำระหนี้บางส่วน ดังนั้นอายุความสะดุดหยุดลง ถ้ากำหนดชำระหนี้เป็นงวด ๆ อายุความนับ ๕ ปี นับแต่วันที่มีการชำระดอกเบี้ยจำนวนสุดท้าย แต่ถ้ากำหนดชำระหนี้เพียงงวดเดียวอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันที่มีการชำระดอกเบี้ยจำนวนสุดท้าย

ปัญหา ถาม-ตอบ

- ๒๑. การรับสภาพหนี้ จังหวัดทำหนังสือให้อำเภอดำเนินการรับสภาพหนี้ แต่อำเภออ้างว่าไม่มีสิทธิ์ ในการทำการรับสภาพหนี้ อ้างว่าเป็นหน้าที่จังหวัด แล้วจะทำอย่างไร
- ตอบ จังหวัดโดยมติของคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดมอบให้ใครหรือคณะทำงานติดตามหนี้ชุดใด มีหน้าที่ติดตามหนี้และรับสภาพหนี้ ปรับโครงสร้างหนี้ชุดนั้น จะมีสิทธิลงนามในหนังสือรับสภาพหนี้ สำคัญอยู่ตรงที่ว่า จังหวัดมีคำสั่งหรือหนังสือมอบอำนาจหน้าที่ลงนามในหนังสือดังกล่าวหรือไม่ หากไม่มีก็ทำให้สมบูรณ์โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด

ปัญหา ถาม-ตอบ

- ๒๒. ใครเป็นผู้ลงนามในหนังสือรับสภาพหนี้
- ตอบ ผู้ที่คณะอนุกรรมการฯ ระดับจังหวัดมีมติมอบอำนาจหรือมีคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นผู้ลงนามในหนังสือมอบอำนาจ
- ๒๓. อำนาจการทวงถามหนี้เป็นอำนาจของพัฒนาการจังหวัดหรือพัฒนาการอำเภอ
- ตอบ อำนาจทวงถามหนี้จะเป็นของใคร ขึ้นอยู่กับมติที่ประชุมของคณะอนุกรรมการฯ ระดับจังหวัด (สัญญากองทุนเดิม) แต่ถ้าเป็นสัญญากู้เงินปัจจุบัน พัฒนาการจังหวัดคู่สัญญาทวงถามหนี้ได้

ปัญหา ถาม-ตอบ

- ๒๔. หลังจากรับสภาพหนี้แล้วตามหลักเกณฑ์ฯ คือ ๒ ปี ผ่อนไม่น้อยกว่า ๔ งวด หากไม่ชำระสามารถฟ้องได้เลยหรือไม่
- ตอบ การรับสภาพหนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับใช้จ่ายเงินประเภทเงินทุนหมุนเวียนฯ พ.ศ.๒๕๕๙ ไม่ได้กำหนดเวลาไว้ แต่ไปยึดเอาการชำระหนี้คืนกองทุนฯ เมื่อกู้ยืมไป ตามข้อ ๓.๒ (๕) กล่าวคือ กำหนดระยะเวลาการผ่อนชำระคืนไม่เกินสองปี และต้องชำระคืนอย่างน้อยปีละสองงวด เมื่อในหนังสือรับสภาพหนี้ไปยึดหลักเกณฑ์ดังกล่าวและลูกหนี้ลงนามตามหนังสือฉบับนั้น ย่อมผูกพัน หากลูกหนี้ไม่ชำระเมื่อถึงกำหนด ก็ให้แจ้งเตือนเพื่อให้ลูกหนี้ทราบก่อนว่าจะถูกฟ้องแล้ว หากลูกหนี้เพิกเฉยก็ฟ้องได้เลย

ปัญหา ถาม-ตอบ

- ๒๕. พนักงานอัยการแนะนำให้เอาสัญญาเก่าปี ๒๕๕๖ มาทำใหม่ ให้พัฒนาการจังหวัดเป็นคู่สัญญา จะเป็นไปได้หรือไม่
- ตอบ โดยปกติการกู้ยืมเงินตามกฎหมายนั้น ยืมเงินกว่าสองพัน บาทขึ้นไปนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสืออย่างใด อย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ จะฟ้องร้องให้บังคับคดีหา ได้ไม่ ดังนั้นสัญญาปี ๒๕๕๖ ถ้าจะเป็นหลักฐานฟ้องคดีนั้น สมบูรณ์แล้ว ขณะนี้จึงไม่จำเป็นต้องทำสัญญาใหม่ แต่ก็ไม่คัดค้าน ถ้าจะทำกันใหม่ข้อสำคัญต้องลงนามผู้กู้ให้ครบถ้วน

ปัญหา ถาม-ตอบ

- ๒๖. กรณีตำรวจรับแจ้งความตามหลักฐาน จะทำให้ผลการ ดำเนินการตามหนังสือสั่งการของกรมฯ เป็นอย่างไร จังหวัดต้อง ดำเนินการอย่างไร
- ตอบ เจ้าหน้าที่ตำรวจมีหน้าที่รับแจ้งความร้องทุกข์ แต่ไม่มี อำนาจหน้าที่วินิจฉัยว่าเรื่องใดควรรับหรือไม่รับแจ้งความร้องทุกข์ หากพัฒนาการจังหวัดแจ้งความร้องทุกข์โดยเพื่อต้องการเอาคน กระทำผิดมาลงโทษ พนักงานสอบสวนต้องดำเนินการตามหน้าที่ ทางจังหวัดต้องติดตามความคืบหน้าเป็นระยะ

ปัญหา ถาม-ตอบ

- ๒๗. ตำรวจมีหนังสือแจ้งยุติการสอบสวนดำเนินคดี ดำเนินการอย่างไร
- ตอบ เหตุแห่งยุติการสอบสวน หากเป็นการขาดอายุความร้องทุกข์ ภายใน ๓ เดือนนับแต่รู้เรื่องกระทำผิดและรู้ตัวผู้กระทำผิด ในความผิด ยกยกทรัพย์หรือฉ้อโกงทรัพย์นั้น เป็นข้อกฎหมายที่พนักงานสอบสวน แจ้งยุติได้ ดังนั้นเมื่อการดำเนินคดีอาญาเป็นอันระงับเพราะขาดอายุ ความ จังหวัดต้องนำเรื่องดังกล่าวไปฟ้องทางแพ่งในความผิดฐานละเมิด เพราะประธานฯ ต่ำบลลงใจเอาเงินกองทุนไป ทำให้กองทุนเสียหาย ต้องฟ้องภายในอายุความอาญา ไม่ใช่อายุความละเมิด

ปัญหา ถาม-ตอบ

- ๒๘. สัญญาการยืมเงิน เป็นสัญญาเดิมที่ลงนามในสัญญาโดย ประธานกรรมการฯ ต่ำบล ที่มาจากประชาชน จะมีผลอย่างไรกับ กองทุนใหม่
- ตอบ หลักสำคัญของสัญญาเดิมคือมีสมาชิกผู้ลงนามทุกคนนั้น ย่อมแสดงว่าสมาชิกผู้กู้เป็นหนี้กองทุนเดิม เมื่อกฎหมายกำหนดให้ โอนทั้งหนี้สิน และภาระผูกพันทั้งหมดจากกองทุนเดิมมาอยู่กับ กองทุนใหม่ ดังนั้น เพียงผู้กู้เงินลงนามในสัญญาจริงและรับเงินไป จริงก็ถือว่า สมาชิกนั้นเป็นลูกหนี้กองทุนใหม่แล้ว

ปัญหา ถาม-ตอบ

- ๒๙. ถ้ายังไม่แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามหนี้ จะดำเนินการขั้นตอนอื่นได้หรือไม่ อย่างไร
- ตอบ อำนาจการบริหารงานกองทุนในจังหวัดเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดตามคำสั่งที่ ๒/๒๕๕๙ (๑) การที่ให้คณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามหนี้เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มั่นใจในอำนาจที่กระทำการติดตามหนี้ ทวงถามหนี้ หรือการรับสภาพหนี้ โดยคณะกรรมการฯ มอบให้ในคำสั่งแต่งตั้ง แต่หากจังหวัดใดยังไม่แต่งตั้งก็ต้องขยับเสนอเรื่องให้คณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ไป

ปัญหา ถาม-ตอบ

๓๐. ลูกหนี้หาตัวไม่พบจะทำอย่างไร

- ตอบ เหลือก็คนก็ทวงถามคนที่อยู่ หากเพิกเฉยให้ฟ้อง เนื่องจากสัญญากำหนดความรับผิดชอบลูกหนี้ร่วม

๓๑. หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าลูกหนี้ตามกองทุนเดิมนำเงินกู้จากกองทุนไปแบ่งกัน และภายหลังลูกหนี้บางรายในกลุ่มนั้นต้องการหลุดพ้นจากการเป็นลูกหนี้ค้างชำระ จึงขอชำระหนี้ในส่วนที่ตนต้องรับผิดชอบทั้งเงินต้น ดอกเบี้ยตามสัญญา ดอกเบี้ยผิดนัด และเบี้ยปรับ (ถ้ามี) กรณีดังกล่าวสามารถทำได้หรือไม่ อย่างไร

ปัญหา ถาม-ตอบ

ตอบ : กรณีดังกล่าวให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการฯ จังหวัดเพื่อ
มีมติปลดหนี้ให้กับลูกหนี้รายนั้นเมื่อชำระหนี้ในส่วนที่ตนรับผิดชอบ
จนครบถ้วน ส่วนหนี้ค้างชำระที่เหลือลูกหนี้ในกลุ่มทุกคนยังต้อง
รับผิดชอบ ตัวอย่างเช่น นาง ก,ข,ค,ง และ จ กู้เงินกองทุนฯ
๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึงกำหนดยังไม่จ่าย เป็นหนี้ค้างชำระเงินต้น
จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยตามสัญญา ๓,๐๐๐ บาท
ดอกเบี้ยผิดนัดอีก ๗,๕๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๑๐,๕๐๐ บาท แต่
ปรากฏว่า นาง ก. ชำระหนี้ในส่วนที่ตนต้องรับผิดชอบ เป็นเงิน

ปัญหา ถาม-ตอบ

ตอบ : (ต่อ) เป็นเงิน ๒๒,๑๐๐ บาท (เงินต้น+ดอกเบี้ยตามสัญญา+
ดอกเบี้ยผิดนัด) เรื่องดังกล่าวเมื่อคณะกรรมการฯ จังหวัดอนุมัติหนี้ค้าง
ชำระในส่วนของนาง ก. เป็นอันถูกปลด ส่วนหนี้ที่เหลือ คือเงินต้น จำนวน
๘๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยตามสัญญาและดอกเบี้ยผิดนัด นาง ข,ค,ง
และ จ. ยังต้องร่วมกันรับผิดชอบ

๓๒. ลูกหนี้ค้างชำระขอรับสภาพหนี้และขอผ่อนชำระหนี้ค้างชำระแต่หนี้ที่
ค้างชำระมีจำนวนมากไม่สามารถผ่อนเดือนละมาก ๆ ได้เนื่องจากมี
ค่าใช้จ่ายอื่นอีกมาก จึงเสนอขอผ่อนชำระหนี้โดยใช้ระยะเวลามากกว่าสอง
ปีได้หรือไม่ อย่างไร

ปัญหา ถาม-ตอบ

ตอบ : ลูกหนี้ผ่อนชำระหนี้เป็นระยะเวลามากกว่าสองปีได้แต่ต้องทำเรื่องเสนอคณะอนุกรรมการฯ จังหวัดเพื่อขออนุมัติ แต่ระยะเวลาต้องไม่เกิน ๔ ปี หากขยายเป็น ๔ ปี แล้ว ลูกหนี้ยังไม่อาจชำระเงินได้ ก็ต้องไปฟ้องศาล เพื่อไปไกล่เกลี่ยทำสัญญาประนีประนอมในชั้นศาล ซึ่งผลการไกล่เกลี่ยอาจจะให้ลูกหนี้ผ่อนชำระในระยะเวลา มากกว่า ๔ ปี ก็ได้

ปัญหา ถาม-ตอบ

๓๓. หนี้ค้ำชำระที่ขาดอายุความแล้ว หากลูกหนี้มารับสภาพหนี้ หนี้ดังกล่าวจะมีผลอย่างไรตามกฎหมาย

ตอบ : การรับสภาพหนี้ภายหลังหนี้ขาดอายุความแล้ว โดยกฎหมายแล้วถือว่าลูกหนี้รับสภาพความผิด อายุความจะต่อไปอีก ๒ ปี

๓๔. การรวมตัวของสมาชิกเป็นกลุ่มเดิมใช้ไม่น้อยกว่า ๕ คน กู้เงินกองทุน ปัจจุบันเหลือเพียงไม่น้อยกว่า ๓ คน นั้น เริ่มใช้เมื่อใด

ตอบ : คกส. มีมติแล้วอยู่ระหว่างผู้มีอำนาจลงนามหลักเกณฑ์ฯ ดังกล่าว (ณ ๑๘ มิ.ย.๖๒)

ปัญหา ถาม-ตอบ

๓๕. การทำสัญญากู้เงินถ้าไม่มีพยานลงนามจะถือว่าสัญญานั้นสมบูรณ์หรือไม่

ตอบ : สมบูรณ์ เพราะกฎหมายกำหนดให้ผู้กู้ต้องลงนามในสัญญากู้เงินเป็นสำคัญ แต่อย่างไรก็ตาม กรณีอาจเป็นความบกพร่องของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ตรวจสอบให้รอบคอบ

๓๖. การบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีก่อนเป็นหนี้ สิ่งที่ต้องระวังมากที่สุดในช่วงตอนนี้คืออะไร

ตอบ : การขาดคุณสมบัติในตัวสมาชิก เช่น สมาชิกบางรายขาดวินัยทางการเงิน การขาดคุณสมบัติตัวโครงการ เช่น เป็นโครงการที่สมาชิกไม่มีความรู้หรือเคยได้ดำเนินการมาก่อน

ปัญหา ถาม-ตอบ

๓๗. ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดหนี้ค้างชำระกับกองทุนใหม่ปี ๒๕๖๐ -๒๕๖๑ มีอะไรบ้าง

ตอบ : การที่มีนโยบายเร่งการปล่อยเงินกู้, ขาดการกลั่นกรองสมาชิกลูกหนี้ตามหลักเกณฑ์, ขาดการติดตามรายงานผลการดำเนินการ

๓๘. สิ่งสำคัญที่แสดงว่าสมาชิกลูกหนี้ได้นำเงินไปดำเนินงานตามโครงการจริงตามที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การจ่ายเงิน เป็นกรณีใด

ตอบ : ภายหลังจากที่สมาชิกรับเงินไปแล้ว ๗ วันทำการ ต้องดำเนินการตามโครงการ และภายใน ๓๐ วัน ต้องรายงานผลการดำเนินงานพร้อมภาพถ่าย ซึ่งคณะกรรมการฯ อำเภอต้องมีหลักฐานเอกสารดังกล่าว

ปัญหา ถาม-ตอบ

๓๙. หนังสือรับสภาพหนี้กับหนังสือรับสภาพความรับผิดมีข้อแตกต่างกันอย่างไร

ตอบ :

หนังสือรับสภาพหนี้	หนังสือรับสภาพความรับผิด
๑. ทำในขณะที่หนี้ยังไม่ขาดอายุความ	๑. ทำหลังจากหนี้ขาดอายุความแล้ว
๒. เมื่อทำแล้วจะมีผลให้อายุความสะดุดหยุดลง และเริ่มนับอายุความใหม่ตามสัญญากู้ยืมเงินเดิม ๕ ปี หรือ ๑๐ ปี	๒. อายุความไม่สะดุดหยุดลงเพราะอายุความขาดไปแล้ว แต่หนังสือรับสภาพความรับผิดมีอายุความ ๒ ปี นับจากวันที่ทำ

ปัญหา ถาม-ตอบ

๔๐. หากคดีขาดอายุความแล้วลูกหนี้ชำระหนี้บางส่วน ผลจะเป็นอย่างไร

ตอบ : ถ้าสมาชิกลูกหนี้ชำระหนี้บางส่วน สมาชิกเรียกเงินที่ชำระไปแล้วคืนไม่ได้ ซึ่ง ปพพ. มาตรา ๑๙๓/๒๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การชำระหนี้ตามสิทธิเรียกร้องซึ่งขาดอายุความแล้วนั้นไม่ว่ามากน้อยเพียงใดจะเรียกคืนไม่ได้ แม้ว่า ผู้ชำระหนี้จะไม่ว่าสิทธิเรียกร้องขาดอายุความแล้วก็ตาม”

คณะผู้จัดทำ

ชื่อหนังสือ

“คู่มือการบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี”

คณะที่ปรึกษา

นายปรีชา	กิตติสัตยกุล	ผู้ตรวจราชการกรม ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
นายยงยุทธ	ถิ์มสุวรรณ	ผู้อำนวยการกลุ่มอำนาจการ
นายสมนึก	มณีพินิจ	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์
นางพัชรินทร์	พานำมา	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาศักยภาพ

คณะผู้จัดทำ/และเรียบเรียง

นายนพดล	ดาวอรุณ	ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย
นางขวัญใจ	ใบจันทร์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นางทัศนาศนา	พงศอร่าม	นิติกร
นางสาวปิยาภรณ์	ต๋วยแปง	นิติกร
นางสาวสุชาดา	ใจรีน	นิติกร
นายทวิช	บัวภา	นิติกร
นางสาวณัฐริกา	วงศ์สวัสดิ์	นิติกร
นางสาวธรรณกร	สุขเกษม	นักจัดการงานทั่วไป

พิสูจน์อักษร

นางสาวปิยาภรณ์	ต๋วยแปง	นิติกร
นายทวิช	บัวภา	นิติกร
นางสาวณัฐริกา	วงศ์สวัสดิ์	นิติกร

ปก-กราฟิก นางสาวธรรณกร สุขเกษม นักจัดการงานทั่วไป

เดือน ปี ที่จัดทำ

มิถุนายน ๒๕๖๒

กรมการพัฒนาชุมชน
กระทรวงมหาดไทย

กองทุนพัฒนา
บทบาทสตรี
Thai Women Empowerment Funds

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
Thai Women Empowerment Funds

สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ชั้น 3 อาคารรัฐประศาสนภักดี
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

โทร. 0 2141 3056 มือถือ 06 1403 1605

<http://www.womenfund.in.th>

ไลน์ หมายเลขโทรศัพท์ 0614031605